

# Mahjas Weefis.



Mahjas Weefis ar peelikumeem maffa:

Ar peefuhtschanu eefschjemē:	Riģā fanemot:	Ar peefuhtschanu ahrsjemē:
Par gadu 3 rbl. — lap.	Par gadu 2 rbl. — lap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — lap.	1/2 gadu 2 rbl. — lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Politisks un literarisks laikraksts.

45. gada gabjums.

Redakcija un eespedīcija atrodas Riģā.

Grasla Plates tipo-litografija, burtu leetuwē un foto-litografija pēc Brētera bāsa.

Studijumi maffa:

10 lap. par weenas slejas smalku rakstu rindinu, preeļšpufē 30 lap.

Apstāsejumi un Mahjas Weefi un studijumi sūbtami un schabdu arefē: Bz экспедиции разера Маая Бианча, r. Пира. (Mahj. Weefa eesped. Riģā.)

Mahjas Weefis lsnahk weenreil nedetā, treschdeenās. — Ar katru numuru lsnahk literarisks peelikums un katru mehneš lsmkopības peelikums.

Rošajumi manuskriptu eesuhitajiem:

Manuskriptu eesuhitajiem japašna rebožijol wina lšhe wabrē un abešē. Manuskriptu eesuhitajiem japašna rebožijol wina lšhe wabrē un abešē. Manuskriptu eesuhitajiem japašna rebožijol wina lšhe wabrē un abešē.

№ 38.

Riģā, 20. septembrī.

1900.

Saturo: Par skolneku nogurumu. — Salu weelu rajšofchānas un pabrōschānas apbrōschojums. — U. Parisi, us pasaules ištahdi. VI. — No eefschjemē: a) Waleibas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No žitām kreeswijās pufem. — No Riģas. — Grammati galds. — Kugnežiba. — No ahrsjemē. — Eefleetu nobēla. — Ubtupes (torgi). — Turgus žinas. — Telegramas. — Daščadi raksti: Bilwezes pehdeja žihna. (Turpinajums.) — Sīklumi.

Literariskā Peelikuma: Nikolaja salbats. II. — Toms Gerdejerovs. (Turpinajums.) — Dsejols.

## Par skolneku nogurumu.

Tuwojas loifs, kur lauku pirmmahjības skolās usfahf sawu parasto gaitu. No wifam pufem sapluhst behrni un lšba lšbš schim brijwās skolās telpas. Leela pabrmatina kateel scho maso dšhwē. Wafara aifgabjuse; ganu gaita beigusēs, tagad teem jawirina skolās durwis. Wafaru ganimi bija kautschu gan fainneku gaitā, tomehr brijwi: pawadija leelaku laiku sem klajas debēš, eelsoja fwaigu gaisu, preeļšpufē par jauto, raibo dabu, fāltajem mihligajem faules pūreem, wahrbu fatot, — dšhwija wewelību un meefas atšihību weizinošos apstahkos. Skolā nu teem jaapron ar glūchi pretejem apstahkeem: jaapron dšhwot fapseeštāšas skolās telpās, zešči sehdet aif skolās galdeem, wehrti lūhstas skolotājā un ušmanīgi sefot wina ištahdrojumem. Te wina wafaras preekeem un bešrupigai dšhwē slahdita preef apseetniba un garigs darbs. Skolnekeem te triju, ištchtru ištchtru seemu laikā jaeguhst mahjības preeļš wifa muščha. Skolotāšs tos pamubina un teem aifrahda, žil fwarigs skolās wemums un žil wehrtiga katra stunda.

Ka schabdu pabrmatina skolneku dšhwē dara us wina ištchtru atšihību eespaudu, un war fažit, fāltigu eespaudu, par to bušs pabrleētināšes neween lātris skolotāšs, bet ari behrni wēgati un lātris wehrtigs un domatajš žilwēš. Sahrteem wāgeem un fwaigu sejas krašsu schēe mafinee usfahf sawu lātris gaitu rudenī, bet pawafarā aifstahj to bahli un no-wahrguščhi.

Žil skolā nogurdinošču apstahku, par to nemas naw wēnā. Katrs skolotāšs, fin, la behrni ned tas eefahfumu atšigtafi darbā, nekā nedēlas beigās: pat pirmās ribta stundās tee schirgtafi un ušmanigati, nekā beidšamajās. Wet žili ištahat skolneku noguruma pawahpi, waram tīkai ar wēhdeem ismehinajumeem un instrumentu palihdību.

Rahdi apstahki mušču laukstolās un žil tee weizina nogurumu un waj tee labojami un nowehrschami, — par to minešim raksta beigās, tagad aplūhšim lahdu skolneku noguruma ismehrschānas metodi, kura ismehinata pilšehtas skolā — pēe gimnāšijas audšneem, bet kurai lšbšigi pawahfumi bušs kura katra mahjības eeflahdē; finams, sešas bušs launafas tur, kur bušs nelahwehligati bigienisfee (us wewelības kopschānu atteezofchees) un pedagogisfee (us audš-nahchānu atteezofchees) apstahki.

Preeļš lahdeem diweem gadeem isnahja wahju walodā interesanta grammatā: „Skolneku noguruma ismehrschāna Darmštatēšs jaunajā gimnāšijā“. Grammatas autors ir Dr. Ludwig Wagner.

Schi raksta fajeretajš domā, ka no wifam garigā noguruma mehrschānas metodem profesora Gribbaha metode wisweentahrschāna un weeglā. Tās weentahrschāšs pamats ir sefofschs: ja žirkula galus pedur ahdai tai weeta, kur wina wiswairal juhteliga (wisnoderigatā weeta schim noluhfam ir waiga lauks), tad starp leelaku žirkula galu aistatumu us ahdas fājtis diwi duhreenus; pēe masala žirkula galu atlatuma fājtisfāim tīkai weenu duhreenu, jebšču gan pateefšā žirkulis pēduhrās ahdai ar abeem galeem. Schis fāttis jau sen bija pawšhtams, bet prof. Gribbāšs atrada, ka mušču ahdas juhtelības pawahpe bija atariga no pahrpūleschānās waj noguruma pawahpes. Normāls, spirigs žilwēš fājtis pēe dāuš masala žirkula galu aistatuma diwus duhreenus, nekā pahrpūleschānās un noguris žilwēš.

Sāo Gribbaha metode ištchtoja mahjības eeflahdēs, mehrojot skolneku pahrpūleschānos jeb noguruma pawahpi. Mehginajums ištchtoja ne tīkai mahjības laikā, bet ari pēh pabeigtām mahjības stundām, pa swehtu laiku un swehtdeenam. Mahjības laikā ištchtoja, la jau pēh daščam stundām wif skolneki pēe mehrschānas fājta žirkula galu aistatumu wahjati, nekā preeļš stundām. Tā skolneki, kuresch preeļš mahjības laika eefahfchānas fājta žirkula galu abus duhreenus 5 milimetru aistatumā, pēh stundām duhreenus tīk leelā aistatumā wairē nefamanija; tīkai 10, 15 un wairal milimetru aistatumā wifsch fājta abu žirkula galu duhreenus. Žikeem wahrdēem runajot: garigais darbs skol-

\* Ermüdungsmessungen an Schülern des neuen Gymnasiums in Darmstadt, von Dr. Ludwig Wagner. Berlin 1898.

neeku tā nogurdināja, ka wifsch fādeja dabu no juščhānās nerwu juhtelības spehjas. Turpretim pa swehtdeenu newareja manit nelahdās fārpības fārp žirkula galu aistatumu juhtelības finā: jaunēki bija pusdeenā tīkpat juhteligi, tā ribti.

Pēh schis metodeš Dr. Wagnerš ištchtoja pēe skolnekeem toti dāuš mehrijumu un tā fāstahdija bagatās stātištās finās, kuras uskrahdija dāuš interesantu nowehrojumu.

Wispirms japeefšimē, ka pēh Dr. Wagnera pawahpētām finām, žaur schabdu mehrschānu ištchdijas, ka dabuš skolneku atmahf us skolā jau noguruščhi, to pēerahda newormāles, augstee flāitki, kuri dabuhti ištchto mehrijumus preeļš mahjības stundu eefahfuma. Žehlonis schim eepreeļšchām nogurumam ir — waj nu pahrmehriga nopūleschānās wafarejš deenā, kura nēpēhja pahreet nāsti gufot (lahdi pahrpūleschānās gabjumi, par laimi, deefgan reti), waj ari tablais žēšč, kuresch skolneekam rihtos jamehro no mahjas lšbš skolai, jeb waj ari skolneka wahjee nerwi. Interesanti aplūhst, žil daščadi darbojas daščadu indiwiđu organizms. Nerwošee skolneki ištchto pēh pirmās un otrās mahjības stundas wairal spirtuma un masal noguruma, ne tā pirmās stundu fāhšchānās; patejtošes to gribās spehjai, wina dar-biba paleelinas, bet par to ahtal mafinas un pēh treschās un žeturās stundas wina nogurums jau ir fāfneedīs eewē-rojamu pawahpi un flāitki par žirkula galu aistatumu rahda pilnigu wahrgumu.

Pawifam žitabus nowehrojumus redsam pēe teem skolnekeem, kuri noguruščhi fāigajot lšbš skolai gawo žetu, bet kuru nerwi dāuš štīprati. Pēh pirmām diwi, trijš stundām wina nerwu stahwollis pilnigi normalš; bet tas ištchdrojas ar to, ka wini newšmana skolotāja ištchdrojumus un nedarbojas lšbš žitu skolneku gaitai. Wet tīkto schabdi skolneki, tā fāfot, nošnāwufchees, wini fāhš tublin sefot ap pēeteelofschu ušmanību wispahrejai klāšes darbiba, un norma-lāis nogurums winos parahdās tīkai pēh pawahpētām stundām. — Wet to lai fāka par lahdu skolneku pahrpūleschānos, kuri fāhtīgi atpuhtufchees un stundās eeradufchees spirtigi un jaurti?

Sefofchee pēemehri doš atbidoi us scho jautajeeņu. Starp aštoneem mehriteem skolnekeem bija trijš lahdi, kuri pirmās stundu fāhšchānās fājta abus žirkula galu duhreenus wisneezigatā aistatumā — 2 milimetrus; trijš sefofchee išt-

## Daščadi raksti.

### Bilwezes pehdeja žihna.

Pēh B. Wēlšch's „Wajlus-Gedanken“ no S. Afara. (Turpinajums.)

Žilwēša pilnigā semes pahrwaldiba ir fāhtufēs, žaur-čhā nemot, tīk ar scho gadufānteni. Un pēe tam ari tagad tīk tīkai teoretisfi. Wet tā tas ir notizis un tā tas notis projam, war eedomatees, pagahjufchōšs fāmtu gadus usfātot, fāntofija te leelas buht droščs preeļšchēžis teefchāmiba. Lahdā finā ir wifai interesanti ištchto pahrpūleschānos, žil tahf wēšs jau tagad pēerahda sawu absofuto pahrwatumu par wifam žiteem dāušschuhnekeem.

Wiswairal tas usfāht tīkni pēe augstāteem kufstoneem, wifsch mugurkaulaineem. Žilwēš ir parahdijees tai laif-čhā, kad mugurkaulaine jau bija tapuščhi par lšhteem semes wēgeem. Wini bija wisleelakee un wispehžigakee toreifejā wājā dabā un ar pilnu teefību wareja fāhttees par wifās fronti. Scho mugurkaulaino, ar kureem tā ar wifāteem preeļšchēžchēm žilwēlam nahja darischānas, wif lahdas trijš galwenās fugas un katra no tām atspo-žēšs fāwa ihpafcha nobada semes wehsture.

Mafakā un neezigatā fuga tur rehgojas tā retas atleetas wēem laifkeem, tad par žilwēlu wehl naw nelahdu leezību. Wifsch scho laifmetu par sekundaro. Kam pa wifu to semes wif bija wifkroka, bija ištchtojurišji, tīkpat mihligi, žil ree-ri fārsatam lšbšigi rahpuki. Tīkai putneem un pirmēem ištchtojeem parahdotees schi pawālele ištchd, las notizis katra jau sen pirms žilwēla. Ar ištchtojurišjiem žilwēlam fā-žchānās wairē neifnahja. Tīk schur tur lahdas atleetas wifsch ušgahja. Wisdihwainafas bija ušglabajufe Australija. Wet ari ne lšbš tagadnei. Reteer tureenes meščhoni kam tos wif bija aifstahruščhi; bet Eiropas kultura fāwdeščhānas ne-žchāna. Ari knābhainis, par kuru jau dšhwējam, ištchd ar wifam gabu. Nēpāešs žigi, un bušs noščhants ari pēhdejais wifam gabu, weens no wiswežakeem fājtajeeem. Noflehpumainā wifata hatterija Žaunfelandē, senreptiku weenigās atleetas, ir wifam tagad tīk reta, ka tureenes waldbai jāfšdod aifstahdības wifam. Tā žilwēšs top aari waj wehlu par bendi fenās dšhwē-žchānās atleetas; leelafāšs, ja wifsch tām ištchdā telpas fāwā wifam.

Ro dāuš leelaka fwara, žilwēlam parahdotees, bija otrā mugurkaulainu fuga. Pirmžilwēla laifmetš, tā fāwamais ter-žchānās, ir kalfurošs žaur daščheem wisleelakeem fājtajaju kufsto-

neem. Wehl tagad atrodamee: filonis, nifširs, schirafe ir teržero turwi radineeki. Schēe trijš pēemehri norahda us Afriku. Wet teržerā laifmetā tam lšbšigi pahrwaldija wifu toreifejo pasauli, weenigi Australiju ištchto. Tāschu ari scho fāhditaju seebu laifus žilwēšs tā ištchens „žilwēšs“ naw pēedšiwēšis. Weenigās leezības ir dāščhi kauli, kuri nēfāstān glūščhi ar ta-gadejo žilwēlu laifkeem, tee nēfen atrāšti teržerā laifneta b e i g u slahnos us Dschawas falas. Tā tad weenā no teem abeem semes laifkeem, kur teržerā laifmetā fāhditaju walšs, bija, schim laifmetam beidšotees, wiswairal aifspeesta: Deen-widus-Afšijā. Dēšs kalfis ir Afriku. Jo Seemet-Amerikā, Eiropā, Seemet-Afšijā ap to laiku eefahfufchās leelas wispah-gigas pahrgrošības, las tureenes teržero kufstonu walši pahrgrošijufchānās un tā flāuzit aifflāuzijufchānās, tīkni tā žilwēšs sekunderā laifmetā ištchtojurišus un knābhainus. Kad žilwēšs jau bija tapis par kaut weeteju waru, tad wifsch redseja fāwā preeļšchā tīkai atleetas no teržerēem kufstoneem un ari tās tīkai Deenwidus-Afšijā un Afrikā. Tur tad wina pawahwefchānas žihna naw teefcham bijufe nelahda weeglā. Wairafus gadu-tahfštōfchus Afrikas un Indijas teržero kufstonu walšs ar fāwēem filoneem, pahrwaldchēm un nifširgeem, ar fāwām schi-rāfem, antilopem un bifeleem un fāwēem mifšigeem pēhrtikeem stahwejufe wehl kufsturas žilwēšs preeļšchā tā nepahrwarams spōks, no teikam pufchlots, ištchto „mešcha swehru“ atehšs, las fāwū walši apfārdā un eeburzeju žilwēlu apfārdā. Wet jau kartageetišs prata filoni kalfinat tā padewigu kara ribtu. Un kad nobimdeja pirmās schahweens, tad ari schai pirmāfāulei ar to bija — kaut ideeli — pēhdeja stundina štūs. Tagad ari praktisfi neefam tahfu no tā. Afriku, tā mifšu Afriku, par kuras pafafaineem swehru pulkeem pirmee kufsturas želmu laufeji nēfin lahdas dšhwēmu leetas nēfāstahstija, wina top gabu no gada tufschāfa. Simtu gadu wehlat, un nebušs wairē newēna pahrwaldschu medneeta. Ari us koloniseešs Worneo falas nebušs wairē orangutangū, nēšs breeschufitu us Dsche-lebes falas. Ir it tā wifur pēhdeja laikā buhtu fāhšis wele-tees atmens, las sen jau guleja us kalna gala. Pat medību lītumi te nēko leelu nelihdēs. Teržerā mifšenu walšis eet sekunderās žetu, un „kultura“ ari ie parahdās tā pawahwiga wara, las ištchtoja weentahrschē wēhstufitru fāwēdumū.

Wet žilwēlam bijufchās darischānas wehl ar weenu trescho mugurkaulainu fugu. Tās jau mineešs leelās pahrgrošības, las leelo dabu teržero fāhditaju aifšfina ištchto meefku žēteemem, tās ištchtoja — leebus. Starp teržero laifmetu un wisagra-keem „wehstures“ fāhšumeem stahw lūhl leebus laifmetš, tās patš, las mušču deewšemites apschējis ar Standinawijas gra-nita gabaleem. Wet wifus kufstonus tās tātchū naw aifšfina.

Weena dabā pawehja pamāšam pahrwēhstēes un pēemehrotees jaunajeem apstahkeem, tā la ištchtoja Eiropas, Seemet-Amerikas un Seemet-Afšijas talaita jemāto temperaturu. Tur ištch-žēhšs mamuts ar sawu beeso fāru spalwu, kashohāhdā tehrpree pahrwaldschī, ala lauwa, moščhūs fūmbris, seemetbreedis. Tā fāwamā diuwialā kufstonu walšs. Ari ar to žilwēšs nahjis wehlatos laifos fāduršmē, žilwēšs, par kuru wisdro-ščhānās fāhmes leezina, tā tas dšhwēšis jau leebus schuhdonu malās un warbuht pat sem schi leebus laifmetā spāba nahjis pēe wispirmeem un fwarigāteem kufsturas atradumeem, tā mahšligas uguns radischānas. Kur wina tagad — schi diu-wialā kufstonu walšs? Newifai fāhšchūžitigs fāwēdums fānetu: žilwēšs to — apchdis! Kairā finā wifam bijis galwenāis wahrdš pēe wifas ištchtojufchānas. Mamuts warbuht ir patš ištchtojis un Afšijā atrahdis galu aif klimatisheem žehloneem. Wet Wāhžijā daščhās weetas war waj ar fāhtikeem apstahinat, tā ištchtojufchī pēhdeje mešcha wehrtigi un mešcha fregl, noferii un noščhanti no žilwēla. Tapat Seemet-Amerikā pēhdeje bisoni. Lātkalfstos lašam fāwad tad par pēhdejās bebru no-mētnes apfārdeto lītenti, par pēhdejo lūhš kait lahda me-dibas eezirfni, par pēhdejo dšhwēschu pūhiti. Wafaka ari: pēh-dejo wilku. Pateefšā tātchū žilwēšs ne arween bijis atšs postitāšs. Sawai waldbai par kufstonu walši wifsch daščh-aher lūhš augstātees mehrkus, padarit finamūs kufstonus it tā žilwēžigatūs un ištchto toš ar sawu rolu no nēschehligās da-bigās ušturas žihnas. Klejotaju mešcha fārgu wifsch pahrwēhrtis par sawu „lumelinu“, negaušo laupitaju wilku par padewigo fūni. Welnāis mešcha wehrtis rahdas beš pēhdam pahrgahjis mušču mahjas lošos. Tā fāwtotees ištchleetas, it ka weena dabā no žitadi nowērojufchās un pahrdšhwēšās kufstonu walšs tātchū no ištchtojufchās glāhdā, pahrlahptu lšbš ar žil-wēlu pahrwāšs meščhōnības robeščham kufsturas walšības fāwchājā aplōkā. Warbuht, ka ari te mešs maldamees. Jo waram jau buht nēf lahdi fūni žēnitāji un ušluhtot fārgu par weenu no dabas brijništchigakeem dšwojumeem, bet naw tomehr grahti eedo-matees kahdas fēwifschī praktisčas nahfotmes deenas, tad tas sawu pēhdejo fūni ar wina leelēšchēm un traktuma flimibu beš lahdam ištchleabu afaram seedo fārgat wewelības apfārdibai. Tīkpat weegli eedomatees, ka, kur elektrisfee dšhwēžeti, diwenti un automobili arween wairal atmens fārgam darbū, rāšees jautajums, kam wehl žēst us preeļšchū lahdu dabrgu greš-numu? Nerunāšim jau nēmaf par lahdu wegetareešču (žilwēšs, las ušturas tīkai no lahdu barības) uswaru, las wifšēem galas lopeem laupitū dšhwēšs usderumu, waj par par fāhšās fāp-noiu triumfa, las atmenus pahrburtu maijē un newēen ba-ribās kufstonus, bet ari darības augus tā ar weenu spalwās

rahbija tabdu pat juhtelibu — 6, weens 8 un weens 10 milimetru atstatumä. Starp scheem afoneem ffolneekem fefchi pirms stundam bija pawifam spirgti un divi til drufjinogurufchi. Bet kahdas bija mehriifchanas felas pee fcheem pafcheem ffolneekem pehz mahzibas stundu beigschanas? — No trim, kuri iffchikbra abu zirkula galu dubreenus 2 milimetru atstatumä, pehz pabeigtam stundam weens tabdu juhtelibu ifrahbija tikai 7, otrs 8 un treschais 9 milimetru atstatumä. No teem ffolneekem, kuru juhteliba pulstien 8 rihä bija 6 milimetri, pehz stundam: weens fajula zirkula galu dubreenus uf 10, otrs uf 16 un treschais uf 19 milimetru leelu atstatumu. No teem dirveem ffolneekem, kuri jau preefch mahzibu fahuma rahbija augstus ffalltus, pehz stundam weenam bija juhtelibas atstatums toti augst — 21 un otram 10 milimetri.

Ubi ffolneeki, kuru juhtelibas atstatums bija 16 un 21, tika atrasti afins truhzigi un nerwof, kuru gara fpehja newareja panef fmag mahzibas nafu. Wif jiti ffolneeki ifrahbija pilnigi normalu juhtelibu.

Tai deenä, tad pee ffolneekem ifdarija mehrijumus, treschä stundä bija gimnastika ar rotatam brihwä gairä. Fimehrijumu rezultati pehz fchis stundas bija fefichiki interefanti. Schi stunda ifrahbija peezos gabijumos atpuhu (to ftrapa ari pee nerwofeem), bet trijos gabijumos pahrmehrigu nogurumu. Dr. Wagners uf to dibinadamees faka: „Notatas dahsus ffolneekus nogurdina, zitus atfal atspirdfina un tas atfarajas no tam, lahdejadi fairs peedolas pee rotatam. Nogurufchi bija tee ffolneeki, kuri rotatojotees bija fefichiki dufhwi un energifti; atpuhuifchees turpreti wairaf tee, kuri uf rotatam raudfijas wairaf weenaldfigi. Ja wingrofschanu ifpilda nopeetni un dedfigi, tad ta tapat nogurdina la rotatas, ja ffolneeks pee tam nem aktiwu dalibu. Wispahrigi no pahreelas wingrofschanas naw jagaida nefahdu labu panahkumu un rotatas ne fatreif dod mums atpuhu.“

Bil toti ffolneekus nogurdina rafju darbi, par to ari leezina Dr. Wagneta ifmehrijumi; pehz fchim stundam noguruma ftaitti fafneef pahrmehrigu augftumu. Tas ari faprotami. Rafju darbeem fairs zihstis ffolneeks peegreesch wifleelata wehribu un pee tam wifu stundu paleef fchahda ufubidinata fahwofli. Saprotama leeta, la fchabda stunda dauf wairaf nogurdina, neta faut fufsch zits mahzibas preefchmetis, tad ffolneeku ufmaniba laiku no laika no ta war nowirfitees. Scho apfahfli ffolam wojadsetu eewehrot un neufdot deenä wairaf rafju darbu, la weenu, pee tam tas buhtu jadara pirmä mahzibas stundä. Bil kaitigi fchahdi rafju darbi, ja wini feto weens pehz otra, peerahda Dr. Wagners fchahdejadi:

Ffolneekem wojadseta ifstrahdat diwu stundu laika bef pahtraufuma diwus dahchadus rafju darbus (frantfchu un un wahju walodä). Pehz mehriifchanas dabuftee ftaitti leezinaja, la rafju darbeem, fas bef pahtraufuma ilgfi (weelaf) diwi stundas, ir kaitigas un nogurdinoschas felas. No fchi noguruma ffolneekus newareja atfwabinat deefgan ilgais atpuhtas laits.

Wehstot Dr. Wagners peemetina par fatra mahzibas preefchmeta eefpaudu uf ffolneeku nogurumu fefofcho: „Fifrahdas, la ffolotaja perfona fche fpehle leelatu lomu, neta mahzibas preefchmetis, ta par peemehru, toti energifts ffolotajs war nogurdinat ffolneekus pat ar tabdu weeglu preefchmetu la wehfture.“

To mums leezina uf Orifbaha metodes pamata ifdaritee mehginajumi. Sche redjam, zil mahzibas gaita weens nogurdinoscha preefch ffolneekem, kur nu wehl ffolas eefahretojums, kura teel pafneegta mahziba un kura behrneem jausjuras 5—6 stundas, uf laufeem pat wefelam nedelam un ta zauru feemu. Zadehl ffolas ahrejeem apfahfkeem wojadsetu

buht tabdeem, fas fchos faudejumus noguruma fina fpehtu pehz pabeigtam mahzibas stundam atdot. Wajadsetu pafschu ehrtu telpu ar pilnigu wentilafijas (wehdinoschanas) eetaifi neween klafei, bet ari gutamam iftaham. Katrä ffolä buhtu nepezeefchama pafschu atpuhfchanas iftaha, kur ffolneeki waretu fchahpriefchos ufsturetes, kamehr teel ifwehdinatas klafes. Sche waretu nobarbotees ar wingrofschanu un rotatam, tapat ari ifufstetees pehz fattras stundas fchahpriefchanas. Sche pahris wahrdos peewedu fchos ahrejos apfahfklus, jo to iflahofschana atkarajas no pagafsa aifftahwjeem, kuri deemfchehl ne wif faprot fchahdu ffolas ahreju apfahfku waja dufibu un weenaldfigi raugas uf muhfju gairfmu nefejam eefahdem.

Lai mehgina falihdfinat un padomat par muhfju lauru ffolu nameem un to eefahretojumeem, tad neweens nefchahbifees, la to apfahfki behdigi. Kaut gan mums netrufhft labi eerhlotu un apgahdatu ffolu, tonehr tabdu, kuras buhtu peemehrotas wifjeem fcha laita higienifkeem un pedagogifkeem praifhjeem un deretu par paraugu, — tabdu ffolu naw wifa Baltija, kamehr daufi Somijas ffolu la tahdas jau fen uf fewi wehrfufchas ufmanibu. Ari Baltijas pilfehtas un pat Riga newar lepotees ar labi eefahretotam ffolam. Ffolu ahreje apfahfki, domaju, dahä fina pat wehl fwarigaki, neta ffolotaju algas paaugftinafchana un notahretofchana, jo ffitto apfahfku dehl boja neween ffolotajs fawu wefelibu, bet wifa jaunä paaubje.

Kas atteejas uf ffolas eefchejeem apfahfkeem, fihmejo tees uf, mineteem nowehrojumeem noguruma fina, t. i. ffolas mahzibas stundu faraftu, mahzibas gaitas eefahretojumu, metodeem, refp. ffolotaju pafchu, tad jaatfahftri, la kufsch fairs wis newar buht aijnatas ifrahdneef ffolas wihna falnä.

Pagafstu weetneeki ffolotaju ifwehlot daufjreis mehdf eewehrot perfoniflas interefes waj ari wehlet to ffolotaju, kufsch nahf par lehtafu algu; tee nemas nefkatas uf ffolotaja iglithibu un eeteifumeem no ffolas waldes. Wehl leela dafa muhfju lauzineefu wezafu tajos eefkatos, la behrnu grahmata war mahjit kufsch fattris, la tur jau naw wajadfigas nefahdas augftas finafchanas, la gimnastiju un ziteem augftatu ffolu ffolotajeem. Lai fchahdas un tamlihdfigis maldfigus eefkatus ifrawetu, ffolotajeem wehl jalej daufi fweedru un jatehre daufi gariga fpehfa.

**Saldu weelu rafchofchanas un pahrdofchanas aprobeefchajums.**

Pehdejos gabos toti attihstijufes ehdamu leetu wifto fchana ar faharinu un lihdfigam weelam, kuras mahfliffti pogatawotas. Saharinu atrada 1879. g. Falbergs. Pehz nofaufuma fpreefchot jadomä, la faharins peeder pee zutura weelam, kamehr ifheniba tam gar zutura naw nefahdas datas. Saharinu pagatamo no atmenogtu darwas, kamehr zurers peeder pee organifkam weelam, ta fahfkeem ogkufdeneem. Saharina un zutura weenadiba ir tihri ahreja — abi ir falbi. Bet tomehr faharinu newar leetot zutura weeta, ta pehz la pirmas kaitigs wefelibai. Lai nu gan pehtijumi fchaf fina naw pilnigi noflehgti, tad tomehr til daufi drofchi finams, la faharinam naw ne mafafas baribas wehrtibas, kamehr zurers ir toti laba bariba. Pehz tam faharina eefpaids uf gremojameem organeeem naw nefahds labais, ta la pee wina leetofchanas wajaga buht toti ufmanigam. Ahrfemes tika nobidinatas daufjas faharina fabrikas un Kree-wija to fahla eewest 1889. gada la kimiftu un farmazeiftifu preeparatu. Sais faharina ofzialais apfihmejus mufas walde ufsturejees wehl lihdfi fchim laifkam. Sahumä to leetoja tikai la ahrfineezibas lihdfekti, bet wehlat to fahla nemt fwiflu zutura weeta.

Saharinam lihdfigas weelas teel dahchabi nofaufitas (zulerins, faharogens, trifallfoja, zuktols, duljins u. t. l.) un wifas tas ir 280—500 reis falbatas par fwiflu zutura eewehrojot wina antifeptiflas ihpafchibas un lehto jenu, tai ifplahdas arween jo wairaf. Ka jau fahkumä minets, preefch dahchadu ehdamu leetu un dfehreenu wifto fchanas naw labata lihdfekta par faharinu.

„Zorg. Wr. Gafeta“ rafsta, la Peterburgä, Wafkani Ddefi un daufdas zitas leelafas pilfehtas ifdaritas analifis rahdjufchas, la daufi ruhpeeki leeto zutura weeta faharina pee alus, wihnu, limonadu, augkufdenu, kwaju, ftrupu, fonfektu u. t. t. pagatawofchans. Saharina weelu pee praifhjami Kree-wija ta peemehmufchees, la ahrfemju fabrikam atfinufchi par wojadfigu Wafkawa un Wifnä dibinat fefichiki agenturas, kamehr Schweiferta un Firdhicha fimifto u. farmazeiftiffo weelu fabrika Pabianizäs, Petrifawas guberni fahla 1899. gada pate nobarbotees ar faharina ifgatawofchanu.

Defmit gabus pehz faharina atrafchanas waldfibas weh fpehra nefahdus folus pret wina ifplahfifchanas. Zite 1888. g. Portugalfja, Franzija un Anglija pirmas iflahdi fefichikus lifums. Wehlat tam fefoja ari zitas weelitas Wabhija un Awftrija tikai 1898. gada. Kree-wija faharina ifplahfifchanas fahla aprobeefchot 1890. gada, bet ta la nefis iflahdis nefahds fefichiks lifums, tad panahfumi ari nefis nefahdi leelee, jo iflahfios nofaufijumus warea dahchabi kufultot un par pahrfahpumeem nebija nolifis nefahds ne teifts fods.

Bet nu fcha gada fahkumä finantfchu ministrija ifstrahdaja nofaufijumus par mahflifftu faldu weelu rafchofchanas un pahrdofchanas aprobeefchajumu. Kad walfts padome no faufijumus bija zauri kuhlojufe, tad tee 1900. g. 5. jumi tifa Wifaugftati apfihprinati un iffludinati.

Saharins, la jau peeminets, teel pahrdofs fem dahdo deem nofaufumeem. Pehz tam nahfufchas klaja jaunaf kimiftas weelas, kuras ir weenadas ihpafchibas ar faharinu. Zapehz ari jaunais lifums nefihmejas uf faharinu ween, la uf wifam mahflifftam faldam weelam. Pehz tam lifums pehz Wafar — Eiropas preefchifimes atfihft minetas weelas kimifkeem preeparateem, kuri war noderet ehdamu leetu un dfehreenu faldfinafchanai, bet kureem naw baribas ihpafchibas.

Jau preefch jaunä lifuma iflahfifchanas medijinfila padome praktika aifleedfa faharina leetofchanu jebkuras pahrtikas lihdfektos, ifnemot tajos gabijumos, tad ahrfi atfihfti faharina leetofchanu par wojadfigu terapetifka noluhä un la fcharins peefkaltis pee ftrapa weelam. To eewehrojot, jounais lifums atwehl faharinu leetot pee ahrfifchajanas finantifkeem pehtijumeem, bet lihdf ar to aifleedi faharinu leetot pee wifadu ehdamu leetu un dfehreenu pagatawofchanas pahrdofchanai.

La la nu lifums faharinu atfihft par ahrfineezibas lihdfekti, tad ta pahrdofchana atfauta: a) apteelas pehz apteerezeptem un b) tahdam apteeku preefchu noliftawam, kuf uf to dabufis fefichiku atfauju no eefchleetu miniftra, jiti ar finantfchu ministri, pee lam minetam noliftawam. Wehl fchäs weelas pahrdot apteelam un tapat ari ftrapa pilfehtu laboratorijam, ar pehdejo preefchneezibas atfahdam eeflahdem, kuras brihw tirtotees ar mahflifftam faharinu weelam, ari weenigam atfauts tas paflelet no faufemem.

Kas fihmejas uf faldu weelu rafchofchanu, tad ta la fauta tikai tad, la rafchotäs weelas tafsi pahrdot eeflahdem, kuras brihw ar tam tirtotees un tas eewest ahrfemem.

Uftraudifchana par mahfliffto faldu weelu rafchofchanas eewefchaju no ahrfemem, ihwadafchaju, ufgladafchaju

wifzeenu ifdheftu no pafaulas! Galwena is te, tad ari nenomaldamees fapnos, ir un paleef tas, la ta mefcha fwehri la mahzias kufioni top no zilwela tikai zeesti, tapehz la wifsch to grib; un tai deenä, tur wifsch atraus fawu rofu no wineem, ifmifis firtu fuga wifa femes wifsch tikpat radifali, la tagad mefcha firts kwaga Deenwibus-Afrikä gut uf nahwes gultas, un la terzierais mefcha firts Amerikä bija jau ifmifis, nemas wehl ne Kolumbu neapfwiezis.

Laba mehraulfa par zilwela jau tagadejo waru parahdas tai arween leelafä „breefmu“ nifinafchanä, kahdas winam wehl draud no meefigi fpehzigafkeem mugurkulaimeem. Palafatees wezos zetojumu apraftos un dabas wehftures tas breesmu leetas par lauwam, tigereem, hafiwim u. z. Mums tas ifklaufas la pafafas. Rwingfons wehl tilko nenokufwa lauwas rihfle. Nanfena „Nakti un ledü“ „breesmigais ledus lahjis“ jau ir gandrihf la tahds klauns, kuru newifkata nopeetni ari pat tad, ja tas kahdam jau pee apfalltes.

Ar fcheem peemehreem par mugurkulaimeem ir ari wif problems ftrarp zilwelu un ziteem daufifchuhneefkeem ta puslihdf ifsmelis. Ja daufi, tad triftu fwarä wehl infeti. Ne it la kulturalas zilwelan pehz wineem buhtu leela wajadfiba; glufchi otradi, tee winam daufi laite. La wifsch fahw pret teem atflahä affiniga zibnä, par kuras ifnahfumu newar buht fchahbas. Buhtu fmeefligi peenemt, la nahlotnes femfopis newaretu tilt galä ar wabolem un wihnogu utim. Wafairi-indijani Wrafilija domä wehl, la tas pats par fewi faprotams, la fattram zilwelan ir utis; kulturalas zilwelan buhtu breesmiga leeta eedomatees, la tas buhtu faut weenam no wina peederigeem. Wefgala daufi infektu mefcha un lauta, kufus zilwels ar apffinu nemas neaifftar, ifnibhft jau tapehz, la mefchu un laufus kulfuwejot fahd wineem wajadfigee dufhwibas no teifumi. Wajadsetu til pilnigi ifnibhet nahtras, glufchi newajadfigas, pat nepatilhomas nefahles, un meh buhtum jaur to dahcheem no wiftrahfchaneem taurineem fpreedufchi nahwes fodu, laupidami wina fahpureem nepezeefchamo baribu. Nabhaga fufionifchi bija to tafschu fahneegufchi la fawas peemehroschanas augftato warondarbu, la wina farnas pat fcho nahtru baribu fagremo; un nu nahf zilwels, fas ne fcho waronibu newewehro. Kahds maf fufainits (haltica atropae) pahreteel, kufschu ne abfoluti, no glifis faraleenes belladonna fahda. Iffolit nu godalgu par winas ifnifhinaschanu un — wai fufainitrim! Un to wini ar fihneem tagad dara! Ar teem pafcheem fihneem, fas til zeenigi fahweja uf Egiptes mozbu lifes un wehl lihdfi fcho baitu deenä la melas mahfionis no mefdamees afehda pehdejo labibas fteebriuu! Wini tur Deenwibus-Afrikä fahda bakteriologifka ifstitutä audfina ihpafchas

ihpigas flimibas dhfgius, eepote tos kahdeem 100 fakerteem fihneem un tad tos palajifch walä, lai tee nahftu atfal fawejio pullä un eepoteto flimibu to ftrapa ifplaititu. No nahfiofchäs deenas fahfot atrod laufus teefcham la nofchus ar nofprahgufcheem fihneem, kureem flimiba teefcham peelpufe, jo ari if fcheem lihkeem warot dabufit tos pafchus flimibas dhfgius, fas tad fawufahret darbojotees tahlal wehl nahfigaki.

Un ta tahlal! Alifftu wirs femes til daufifchuhnainais augst. Bet ar augu walfti zilwelan reti tad nahjees farot; jau agri wifsch ar to fadraudjejees la ar tahdu mihtu jaunafu mahfu. Jau pafchä jehdneenä „kultura“ — waj naw it la tur ffehptos botanifka nofihme? Kur kultura eelaufchas, tur wina atwer newarejamo pirmefchu, ifrawe ehfchus un dabufus, ifnibh wina fefberes un wina rufkas, ne lai raditu tufneft, bet lai dehfiftu jaunus fahdus wezajo weeta. Nahfotnes augu walfts nebuhf wairas zilwelan blakus faut fas fwefchs; ta buht la weens no wina rofu darbeem, pilnigi preefch wina, ja pat jaur wina. Jo daufi daufi ahtral un weeglat neta fufionis, pahrwehrtichas augst fem zilwela rofas, la ihfis rihfs, arween wairaf pahrelabots finamam noluhkam. Neezigais fahles fteebriufch tam brees par fmago labibas wahru, mefcha fihdfina nef tam wihnogas un fchuburainais mefcha tofs faldu abfolus un apfelinas. Wehl gabu tuhfstoti wehlat, un fatra lapina, fairs feds, auglis, zelms buhs pilnä nofihme zilwela darbs, zilwela noluhfs, ta la te jau grufhti runat par zilwela „waldfibu“, tikpat grufhti, la teift, zilwels „walbot“ par pafcha tafhiteem galdeem un frefhleem. Augst eewet it la zilwela garä, fas tafschu ir glufchi zitada ufwarefchana, neta purnrafchu, fchuhfthu un utu ifnibdeschana.

(Turpmat wehl.)

**Sihfumi.**

**Zetojofchs efers.** Par kahdu interefantu fweedru pehtneeta Dr. Swen Hedina atradumu fimo no Peterburgas fefofcho. Minetais pehtneeks, pa Turkefiana wafara doku, pa Tibetu un Mongoliju zetedams ampeleefis ari ta faujamo „Rob-Nor“ eferu, kufschu atrodas Wobi tufnefcha wafara walä. Schini 800 metrus wirs juhras fpegula gulofchä eferä uhdens farodas no diwam upem, Farimas un Tschertfchendarijas; ta la iftefas no wina nefahdas newar ufjet, tad japenem, la uhdens no wina war iffufit tikai twaitu weeta. To eewehrojot jadomä, la uhdens fchaf eferä fahfch, to agrafee pehtneeki ari apleezina. Bet tagad fchis uhdens atrafis par pilnigi fwaigu un dferfchanai leetofajumu, kadehl ari Dr. Swen

Hedins domä, la efers, tahds, kahds wifsch tagad efer, newarot buht wez. Un teefcham efera ftrajus apluhfot rahdjias, la wini eewehrojami bij pahrgrofsijufchees, faldfio ar wezateem mehrijumeem. Dr. Swen Hedins nu apnele eferu no jauna ifmehrit un wifu efera aplahetni pamap ifpehtit, pee lam ifrahdjias, la tas no agrafajeem apnatajeem apraftitais efers pilnigi bij nofudis. Wina iffaw gulta bij la behrtin nobehrita ar gleemescheem un organifmeem, fas wina bij dhfwofufchi; ap wezo efera wifch bij iffehlfufchees jauni, mafaki eferini. Dr. Swen Hedina domä, la Rob-Nor efers nepaleet uf weetas, la Rob-Nor wifsch waj Walfafchefers, bet la wifsch laiku pa laifkam fawu weetu, tapehz la wifsch weenä jeb otra weeta ahrt tufnefcha teel peedfihft ar fmitim.

**Wefdrahts telefons.** Kä finams, tad wairaf ifdariti mehginajumi ar Marfonija wefdrahts telegrafu panahfumi bhjufchi neween ampeerinoschi, bet pat peht fteidjofchi. Tagad nahf finas par befdrahts telegrafu fchers Wifjams Wifis (Prooco) Wreffordä leelam ftrajufkufam pafudiniainais fawus eewehrojamos panahfumas nahfchajumos ar wefdrahts telefonu. Wifsch arafdis, la eefpehjamis farunatees uf juhras fefchas lihdfi ajtonas wifch tabtu bef drahfchu pahlfidfbas. Preefch fatifimes ftrajufkuf waj ftrajufkufu un fugeem fchis jaunais atradums wehl leela fwara. Bet la turymat buhs ar farunam, fas wifsch ftepeniba. Ja bef drahts waras farunatees defmitam wifsch tabtu, tad tafschu ari waras „nolkauftees“ to faiminfchajon aif feenas un lai ta ari buhtu wairaf pehbu befa!

**Negaidits mantojums.** Daufi apfahfauja wifch azumirfki ir faprazis un nafsfargas Dirfchbergä, Wafkani Kahdä atflahlä pilfehtinä winam bij rabineeks, fas wifschu bij bhjis labi pahrtizis, bet pamafam lifas eefkufwis apfahfklus. Jo lai gan winam nebij nefi feemas, nedifch eewehrojot wifsch tomehr dhfwofja toti nahadfigi, pat ftopi. Deenas nu nomira fchis wifsch fawa muhfcha 83. Wifsch wifu laifu bij jutees toti fpirgtis un ari pirmas wifsch nemas nebij flimojis. Wina dhfwofli pahrmeflejt, wifsch wifschu wifsch bij atflahjis gandrihf 30,000 rublu leelu wifschu. Pehz mantineefkeem taujajot, neweens newafaujäs. Augfchä minetais faprazis tifa ufjets la weenigais wifsch rabineeks. Tas nu waras lihdfmotees par negaidits mantojumu.

pahrdošanā jaunajā likumā, nav noteikta; šīs jautojums atstāts eekšleeru un finanšu ministru iispreesšanai instruktīvas zēlā.

Sodi par jaunā likuma pakešpumeem noteikti trejādi: 1) par nolikumu un nozājumu pahrdošānu, kuri šīmējos uš mahflistā saldu weelu pahrdošanā, wainigeem teel atnemtā minētās weelās un beš tam te: teel soditi ar arestu ne ilgāku par weenu mehneš, waj naudas sodu, ne augstāku par 100 rubteem; 2) par nolikumu un nozājumu pahrdošānu, eewešānu no ahrsemem, ušglabašānu un iswadašānu, wainigeem top atnemtā minētās weelās un beš tam teem teel ušlīkts naudas sods, ne augstāks par 100 rubteem; 3) par mahflistās saldas weelās saturošānu eedamu leetu un dšehreenu pagatavošānu preešā pahrdošānās, par ušglabāšānu tirdšneezības waj ruhneezības eestābdēs, wainigeem minētās ehadāmās leetas un dšehreeni teel atneati un beš tam teem top ušlīkts arests, ne ilgāks par 3 mehnešēem, waj naudas sods, ne augstāks par 300 rbl.

Uš Parīš, uš pasaules ištahdi!

VI.

Parīšē jau ar beš ištahdes ir tirdauds jautā un eewešrojama to redset, ta zilwešam las mahflistā zeena, te atweraš leelīstī stāista pasaule. Kur ween eji, wišur wari tuhštostāhu gadu kulturu un mahflistās darbus dšihwiošānu tā neweenā zītā Bakar-Eiropas pilšehtā. Un kur tad nu wehl pasāules ištahdes laikā te nobrauzis, tad jau wehletos kad simts azis buhtu to redset, lai wišu waretu apstātit. Zil ištahde ari leelīstā un peewelstāda, tad tomehr Parīšē pasābawofšēe jautumi ari peewelk un kad jau nu uš Parīšē reiš atbrauzis, tad tātšā ari uš Weršālu katrā simā janobrauz, kur gadu simteem wišē Franziās labums trahjees un Franziās karāli wišleelātā spēšānu dšihwiošānu. Dtras deenas rišis Parīšē mums ausa loti jauts, stāidri silās debēšs un til maigās wehšminās it tā tajās libotu engelīšāni un pušu smaršānu uš spēšāneem iisnešātu un katru mihi noglauditu un tam lihšānu eedwešu. Tarehš uš Weršālu! Ištahdi war statit ari leetainā laikā, bet lai Weršālas jautumus pilnam waretu bawdit, tad wajaga laba laita. Uš Weršālu war nobraukt ar trawila tramwaju un pa dšeljžēu. Ubejādi ir jauts brauzēns. Trawila tramwajs noeet il puštundās no Luwras pils un brauz 1 1/2 stundas lihdi Weršālai un mahfā eekšpuse 1 franku un augšā 85 fantimi. Dšeljžēla brauzēni ari noeet il puštundās, tee brauz tilai ap 40 min. un mahfā I. klāš 1 fr. 35 fant. (50 kap.) un II. klāš 90 fantimu (34 kap.). Tarehš las abtrakti griš nonahst Weršāli, tam jabrauz pa dšeljžēu. Mums bija tuwata Montparnasse stāija. Grībejam rihta agrumā beš lawešānās tapu šteigees, bet kur tu nu beš lawešāneem iisēti — zēlā weelam auglu pahrdewejeus, tee neleelos wahjīšos pa eelam waj tilko tā pluhktus stāisti kalitūs Franziās gabrdatos ahus, wišnogas, pluhmes, kīršāš u. z. la ne par to nesar paeret garam, jopir. Turpat jau ari mahj Lufšemburgas stāistās dāhrš, kur war meerigi nosēštees un šohs gabrdumus eebawdit. Bet ari dāhršu apstātot jālawešās, jo las leels un stāisti loptis, pušu seedeem tā nosēhts un augli te brijnišāni ruhpiigi teel lopti: Dāhši loti par gabālu ištāistās tā leelu baltu seedu pilni, peeeetot tuwat redš, ta lates auglīs ruhpiigi eeseets mahfā baltā tulitē. War redset la jrautšāni no darba nebaidas, lai panahktu to labu. Pašājam pa dāhršu sahnus, tur jau atāl jaunš lawellis — pašānā pazēlas Panteons, gan lihdi tam wehl labš gabālinšāni te eet, bet redset to wajaga, tur dāhš eewešrojamas gleinās un eewešrojānu wihtu lapu weetas. Panteons loti stāla buhne, uš spēhtas Genowās, Parīšē apšāgatajās lapa. Te agrat bijuse bānija, bet tad la pahrwehrista par lepu Panteonu tur pagabā Franziās eewešrojāmalos dehtus. Wišē Panteona ušrāstē "Aux grands hommes la patrie reconnaissante" (pateiģiga dšehwija leelajeem wihtēem). Te atdušās Wolters, Wiktors 1800 u. z. Seenas pusšā wairat gleinās iš spēhtas Genowewās un Drieanas jaunawās dšihwes. Weena no tam, "Drieanas jaunawās parāhdiba" pafneegta šēi gada "Mahjās Weefā Mehnešārtā". Kahdā glešnā redšam šāufmigo flātu, tā ištāigam mozellim teel galwa nojirša un tuhlin uš afinainā mahfā ušlēz šāule. Loti stāistās gleinās kupolā, las rahda ištāimibu, slāwu, tehwiiju un nahwi stāistu seewešānu weidā. Franziās slāwās glešnā ir ari Napoleons I. šimēts. No Panteona dodamees atpātal uš Lufšemburgas dāhršu un zaur uš stāiju, bet zēlā gadas dāhš restorārijās kur eheens mahfā smaršāno un kur jautā smaršāna, tur gabrdš eheēns. Jautā rihta noturet gabrdas brotāstis bija patihlami. Pehz tam mahš ari wairš nekās nekawēja dotees uš Weršālu. Mahšēns gahja pa šatām lejam tur kalnos un pašānos mahšānos dāhršos stāistās wafārijās lepojas. No nahādīgās mīdēofšās smiltāines te ne jāufmas tā pee dāhšām jītam pilšehtām — te tuhlin aš pilšehta turigu laušānu wafāras mahjōtti spīhd zaur šateem toteem un pukem, tā preeš no- hāntēes, katris te wehletos buht tahdās wafārijās ihpāšā- nees. Pa jautumeem ween štatotees ešam nobrauktšāni Weršāli. Šohreš te dāhš spēšāneeku pluhdi uš leelīstē Weršālas pili, tee dāhšādu tautibu: angli, wahzi, kreewi un tātē turti. Turki šaprotams tilai wihtēēšāni, seenas tee at- dāhšāni mahfās šāwā šēta buhri. Bet waj nu turki pašāni dāhšāni, — teem blākam gahja šāhri nosābrāušās wahzu jaunawās, turās parādija zeenigi wejāti, tomehr tāš laiši dšihwiošānu flātu mainija ar stāitajeem turku dehtēem un jautri dšehreza. Jautriwa waldija wišā leelājā zekineeku puhli, waj te domājotees, ta tee nu war eeeet pili, kur winos lāitos māli karāli un galma peederigi dšihwoja un ne weena zita māli dšehwiošāni nedrihšēje eeeet. Weršālas pils un pars uš teekšam tāš leelīstis, bet tāš wišs ir mahfājis nandu un mahfāli darba spēhla. Ap 36,000 zilwešu un 6000 širgu mahfājus hāi reišē tilai ap seemes darbeem, tā rahšānās māli tāiššānās un uhdens wadeem un ap 500 miljonu mahfānu ištōti nandā, semneeku darba spēhtu dšehwiošāni, kureem tapat par wēli bija jāeet slāušānos dšihwiošānu XIV. te leelīstī rihtōjees, ištāifdams ar leelu nandu un brijwū zilwešu spēhtu wiršēmes parādij. Tagad, tā mahfājus, kur til dāhš apmēletāju, ari redšējam spē- hānās jautumus dāhš leelāta mehrā, nekā tāš eespehjamš

zītā reišē redset, dāhš telpās pili, kas zītādi paleel noslēhtas, tagad atwehristas un rahdija sawus jautumus un grešnumus. Struhllu atās, kas zītādi slāhu meerā, bija redšāmas pilnā darbībā. Ari stāistāji pils bānija wāreja eeeet kur tika spēhletas ehrgeles. Bānija wāren stāisti ištōtata mahflās glešnam, ištāstas tā pati parādise buhtu atwehrista, kur patš Deems ar wišēem spēhtājeem engešēem mihligi norādijēes uš karāli un wina nantu. Tagad tāš raugas tilpat mihligi uš katru zilwešu, las te eeeet. Bet tahda pate parādise te atweraš uš wišām yusem, wišur mahflās glešnās un ne- aprāstāms stāistums un grešnumš — waj nu glešnam pahr- slāhtas waj spēgula seenas šēta rotājumeem. Karāli un karāleenu gulāmas ištābas, kur Franziās karāli dšimuschy, mirdš šēta un šihdā, spēguli un stāistās glešnās, wairat deewiškā Mafaela madonās ar behrnēem ušmāidija karā- leem. Karālistās gultās ir loti platas un tajās tā troni jāpatahpjas, wišs tā mirdš šēta karāli kronis, gultās pahr- slāhtas ar segam no wišmalatā famā, las pee tam til smalki un mahfligi ištāhstas, ta tur weena zilweša mahšāš nepeetiltu, lai tahdu ištāhdatu, šaprotāms, ta pee tahda šēga strahdajūšās wairat mahjās weiklās rolas. Franziās šēnēšs karāhs, karāleens un prinzešs te redšam gan glešnās, gan marmorā tehlotus, bet ari Napoleons I., las patš šēwi padārija par Franziās keisaru, tam peedimstot wiš karālistās šihdā gultās nebija fehtas, te glešnās ir leelīstī deewināts. Waj tahdās trihēdesmit jahlēš wišās seenas rotātas glešnam, kur attehtōtas Napoleona I. slāwenās lauās, kur tāš tā pahrzilwežišs wāronis parāhdās. Par mahflū, stāistumu un grešnumu, las mihligājā Weršālas pili šatopot, waretu deenam stāhtit. Te ari labš gabjeiš notuhš štaigājot un štatot, lai gan pa gludo parketa grihtu war weegli uš preešāni šihdēt. Ušchēes uš karālistājeem trehšēem — tur ween azis meti, wišur mirdš un spīhd un laistās, wišur mahflās darbi, paštātes pa logeem, tur atāl stāisti ween štatī tehlojas un wilina notahpt trahšānā dāhršā, tur mahfligi lopti loti un wārenās struhllu atās šāhš uhdēni augsti gahšā un wārwahšēnes uhdens putelīšos laistās — tur tahdumā ešera spēguls šāules staros laistās un nepahredšāmi stāisti mehšāni ištāhstas. Ešam laulā no pils stāistājā dāhršā, wišur redšāma ap- brijnojama mahflā, balta marmora tehli stary šalajeem šōtem. Nonahšam pee ešera un atāišchāmees mihstājā šāhlē — jil jauti, jil neiššāmi jauti! Wišāpāht tahdš parādīstis jautums un lūšums, itā te mahšāigāis meers walditu — tad tā uš burwiju mahjeena iš ešera pazēlas Neptuns un Tritoni un waj iš tuhštōšām mutem šāhš uhdēni augsti gahšos un wārwahšēnes lihgojas aš uhdēna strahwam. Zil jautš un weegli šēe gahš, šēn nebijām til jautu gahšu elpo- jušāni. Ja, šenāstājeem Franziās karāleem bija gan jautā dšihwe. Te wišē Franziās labums šawiljees — muišneeki bija laimigi, las tāš pee pilšgalma. Wišs tika darits lai tilai karālim dšihwi padāritu jautu. Franziā bija weenigi galma mahflēneeki, galma dšēneeki un galma šinibu wihtri. Glešnotāji strahdāja preešā karāli jautuma, dšēneeki dšēdāja lai paustu weehigi karāli slāwu un šinibu wihtri ari no- publēšās karāli waru šiprinat. Ja tahdš eedrošānās tahlat pehtit, tā ištāstas aš Weršālas stāistājeem dāhršēem un pašāhtit karālim jil šāufmigi ištāhstā seme, ta it tā peleka nahwes dšewma pahneem Franziju, tad tāš krita ne- šchēhtātibā. tita padhštis, tad tāš ari waj pašāna karāli mihlūs buhtu bīšis. "Franziā, tas ešam eš," wāreja pa- šājt tereiš Franziās karālis, kamehr ušnahza šchis bešchēdības grehtu pluhdi. Weršālas ešers ir zilwešu rolu darbs, iš- mūhretš, wēštim tahlu gar to war pašāigatees, war ari ar lahtwinam pahrautātes. Bahjam gar ešera malu kamehr nonahšam atāl pee tahdās pils, Trianonas. Ta ir pitnigi atšchirta pašāule, no leelās pils un leelā pils dāhršā, dšihš gabrdišs un augsti mūhreta terāsa wīnās weenu no otras šchirt. Te Ludwiks XIV. ap 1680. gadeem erihšōjis šawai dāhtāji Maintēnēna hundjei. Ta šawto majo Trianonu atāl ušchēhtis Ludwiks XV. ap 1766. gadu šawai mihlāi grafēneē Dubārij (kurai wehslat rewolūzijā nojirša galwu). Ta nu karāleem bija šāwa pils un stāistājam karāli mihlātam atāl šāwa burwigi jautā nometne leelās pils turumā un tomehr pitnigi šchirta, ta waj ne pele newar pahrtēzet. Wehslat gan ari karāleem tur eepatizis dšihwot. Marija Antōanete un Marija Luise tur pawādhijūšās šawās jautāšās deenas. Šahlam eet pa stāisto Trianonā dāhršu, tāš teekšām burwigi stāistš un leelš, kurā dāhš romantīšās buhnes, peerjam pee tahdās weentāhršās mahfās semneeku mahšāns, domājam lo tad šchāba weentāhršā mahšāna šchēni lepnājā dāhršā buhweta? Bet tad eestāteemes tāni eekšā, tad redšam, ta ta ir it tā burwiju pils, jo eekšā itin wišs no balta marmora mahfligi ištāhdatš, seenas greestī, grihtā tā ari galdi un šoli no marmora. Te karlās wafāras deendš karālis wāreja pawādit jautus brijchūs. Te war štundam štaigat apšāhrt, wišur parāhdās romantīstis stāistums.

No eekšēemes.

a) Waldības leetas.

Baltijas domēnu pahrwaldē eezelti 1 wegalais un 3 jaunātes ušraugi par kōna semi. Widēme un Kuršeme ar šcho noluhlu šadalita 4 rajonos. 1. rajons aptwer Rūdiģas, Grobinās, Aiputes un Talsu aprināš; ušraugs Wogostloflis. 2. rajons aptwer Dobeles, Bauslās un Lutuma aprināš; ušraugs Dštrōmnons. 3. rajons aptwer Jaunšēlgawas aprinā, Endselinu muišānu no Rīģas apr., Breeschu, Wainišānu, Šesālsāhās un Šarumu muišānas no Balmeeras apr., un Balkas un Bēhšu aprinā; ušraugs Turšis. 4. rajons aptwer Juratās, Jauno, Šwersu un Šulberģes muišānas no Balmeeras aprinā un tad Jurjēwās, Berawās, Bernawās un Wilandes aprināš; ušraugs Šwers. Balmeeras aprinā 1. eezirtna semneeku leetu komi- šārs Pahlens dabujis atwainājumū uš diweem mehnešēem un wina amata ištāidšāna ušdota tā pašāna aprinā 2. eezirtna komišāram. Paangtiūati peh; nōdeēneem gadeem: par koleģiju padomneeku Lutuma-Talsu meerteēnešānu šapulzes preeš- sehdeatāš Markowišš; par pilšgalma padomneeku Jaunšēlgawas-Julšes 3. eezirtna meerteēnešs Popowš un tā pašāna apgabala meerteēnešānu šapulzes krepostnodatās sekretārs We-

bers; par walšs padomneeku Šēlgawas apgabalteēšās preešā- sehdeatā bēdēs Mollowišš. Atwalināts no deēneša uš pašāna luhgumu Šēpajās apgabalteēšās sekretāra palihģs Wogšewiškš. Eezelti: Šēlgawas gimnāšijā par wahzu walodās slo- lotāju tāš pašāns gimnāšijās wezo walodu školotājs Weineš; Widēmes kōna palatā par rewīšora palihģeem rehkīnātāji J. Pilers, S. Kondratjēws un J. Litwinšis. Preešmandēts pee peldu weetu polihģmeištera Benšas prištāwa palihģs fon Reichards. Apšiprināti: par Bauslās nobolku pahrwaldēs lo- zēklu kandidāteem R. Bēhžols un J. Michelsonš.

b) Baltijas notikumi.

Widēmes gubernatori. Widēmei patlaban ištā- tekošā gadu šimteni — 1800—1900 — bijuši pawifam 13 gubernatori. Pagahjušā gadu šimtenā beigās, 1797. g. septembrī keišārs Pawils I. par gubernatoru eezēhtis tereišējo Widēmes wizegubernatoru Ch. A. f. Richteru. Par wina pehznahjeju 1808. g. tika ištāstis ištēns walšs padomneeks Mepejēws. Wina pehznahjeiš amātā (no 1811. g.) bija walšspadomneeks J. Josefš Du Hamelš, kurš gadu wehlat tika Widēmes muišchēezības šarāstios ušnēmts. Uš wina pamudinājumū Dr. Wārliebs Mērkelš šarāstīja šāwu "Ušāzinājumš Baltijas eedšiwotājeem." Šamelam šētoja (1827—1829) bijuškāis Kuršemes guber- nators barons Paulš Šāhnš. Tad nahza par gubernatoru barons Georgš F. f. Keršāhms (1829—1847). Wīnam šētoja šambartungs Magnuš f. Effenš (1847—1862.) Tahlat, šambartungs Dr. Auguštš f. Detingēns, bijuškāis Widē. muišchēezības preešāneeks (1862—1868). Peh; Detingēna par gubernatoru tika eezēhtis tereišējāis Baltijas domēnu waldēs pahrwaldneeks f. Ešjānders (1868—1871), kuram amātā šētoja bijuškāis Poloztas gubernators, general- majors barons Wrangēls (1871—1874). Wrangēta pehznahjeiš bija šambartungs barons A. f. Uešlūll- Šūldenbānds (1874—1882), kura laikā tika atēhts Baltijas guberņu generalgubernatora amāts. Par Šūlden- banda pehznahjeju tika ištāstis Kaluģas gubernators, šambartungs Šchewiškš (1883—1885), kuram peh; ihša laika amātā šētoja Šēdēzās gubernators, generalmajors M. A. Šinowjēws (1885—1895). Par wina pehznahjeju tika ištāstis tagad muišchāis generalmajors W. D. Šurōwōwš. No wišēem šā gada šimtenā Widēmes gubernatoreem til abi pehdeēe — Šinowjēws un Šurōw- jōwš — ir šchāi amātā palitūšāni lihdi šawam muišāna galam.

Par laukū frogu jautājumu. Šchinis deendš, tā "Rig. Rundsch." teizās dšēdejuše, peenahjīgās weetejās eestābdēs ešot galigi nobeigūšās frogu konzešijū ištā- dōšānās dārbus Widēme. Lihdi 1. jūlijā š. g., tā šināms, Widēmei bija dabujūšāni atļāuju tīgotees ar ne- monopolīšēem dšehreēnem kahdi 425 frogi. Peh; 1. jūlijā šchāhdu atļāuju dabujūšāni wehl kahdi 150 frogi, tā la tagad wīnu stāis Widēme lihdišnotēes apmēhtam 600. Mā dšir- dāms, no weetejo eestāhšānu puses wairat neweena konzešija preešā lauku frogu atwehchānās netiškot deta. Kas atteezās uš atlihdsību Baltijas muišānu ihpāšchēneem par wīneem atnēmtō frogē- šānās te ešību, ta pate awiše dširdejuše, ta beš jau agrat minētām komišijām, kurās šchāhdēes katrā guberņā no dāhšādu resoru preešāstāhweem šem weetejā gubernatora preešāchēdības, dārbchōtees wehl šewiškšās apāšchō mīšijās, kurās šchāhdēes weenigi no atšises rešora eerehdneem šem weetejā guberņās atšises waldēs pahrwaldneeka preešāchēdības. Mīnētās apāšchēmīšjās eekšāchēt šāwu darbību wišdrihšā laikā. Atlihdsības weidš wehl neešot tuwat apšpreešs, tomehr tilwāhš ešot drošāni, ta atlihdsība tīšchot ištāstāta tīkai teem muišānu ihpāšchēneem, kuri ne preešā weena frogā tahlatūrešānās naw konzešjās dabujūšāni un kuri eekšēgūšāni luhgumus deht at- lihdsības. Wīnu mīnētā atlihdsības jautājūmā preešā nahlošānu jautājūmā galiga ištāchēšāna pee- derot finanšānu ministram peh; weenōšānās ar walšs kontroleeri.

Donas Kontrakti stary muišānu ihpāšchē- teem un šemneēteem par slāušās semeš, tā ari kwotes un muišāns semeš mahju nomāšānam, tā šināms, peh; pašābwošāni štēmpelnodokū uštāwa nozājūmeem bija no štēmpelnodokū mahšānās pilnigi atšwabināti.

Jaunāis štēmpelnodokū uštāws, kurš ar nahlošānu gadu nahš spēhtā, tā "Nordl. Btg." no drošās puses teizās dširdejuše, nepāšhstot šchāhdu atweeglinājumū. Peh; jaunā likuma no štēmpelnodokū atšwabināti til tahdi nomāš kontrakti, peh; kureem mahšājamās nomāš fūmas par wīnu nomāš laiku šōpā nepāhršēes 50 rublūs. Tā la tam- lihdsīgi nomāš kontrakti Baltijā uš lauleem tilai šōtē rešos gadījūmos waretu nahst preešā, tad turymāš nomāš kontraktu noslēhšāna buhš šawēnōtā ar dāhšēem papilšu ištēwumeem mahšāmo štēmpelnodokū weidā.

Baltijas pilšehtās neluštāmu mantū ihpāšchēneem tagad peedahwā kreditu Donas semeš banka. Šchī ir pirnā eestābde ahrpūs Baltijas, kura šomas operārijās ušhāht Bal- tija, lihdi šchīm uš neluštāmu ihpāšchūmu wāreja dabuhst nandu tilai no weetejām krediteestābdeem. Donas bankai agentī ir Rīgā (Kertowiušs) un Šēpājā (Šalperns).

Widēmes Šarānā kruša nodakai preešā šimeem un eewainōteem šareweem austrumos eēnahjīs labprāhtigu dahwānu lihdi 3. septembrim 18,125 rbl. 39 kap. un beš tam wehl dāhšādas leetas.

No Slokas. Šwehtēem, 10. septembrī Slokas draudšes biškōpības beedriba notureja šāwu ahršāhētojo šā- pulši Slokā, pee beedribās preešāneeka A. Šāhnera. Šā- pulše šāhlās pulst. 2 peh; pušdeenas Š. bīškū dāhršā. Tā la ištāhjušā seemā dāudšēem beedreem bija bīškū šāimes ištāhstās nepareišās eeseemošānās deht, tad šchis šāpulzes ušdewums bija, eepāšhstinat beedras ar pareiju eeseemo- šānu dāhšādu šlēmū štēpos. Lihdi ar eeseemošānu šōpā ari no wairāteem šōteem ištāstis medus, pee šam ištā- dšjās, tā Š. buhš šchōgad deegān labš eēnahšums no bitēm, jo Š. šāwu šchā gada medu rehkina uš 20—25 pōdeem (ap mahj. 20 no šāimes). Peh; praktišeem darbeem — eese-



Sapulze tika atklāta pirmdeņ, 11. septembrī, pulksten 10 no rīta. Lihdi pulksten 1/3 pehpuseēnā, cevehrojot dšhwās debates, paspehja nolāst tīai diwus referatūs: skolotāja Ma u r i n a l g a „Pirmatnejas farunas“ (Первоначальная фаруна) un skolotāja Breitšča tūnga „Rakstīt un lasīt mahžičana pirmā skolas gadā“. Pirmāis referatūs fahēla ihsti karstās debates. Sapulzes pirmās deenas pirmāis zehleens nobeidsjās, tā jau teizu, pulksten 1/3 pehpuseēnā un sapulzes turpinajumu noteiza atkal uš pulksten 5 pehpuseēnā. Rahšošās deenās sapulzi eesahs pulksten 9 no rīta. Tā tā pirmee diwi referati lihdi ar debatem, aishēma weseļu puseēnu, tad maš zerams, tā wifus referatūs, kuri skaitās weseļi 14, buhs eespehjamās schinīs trihs deenās nolāst. K. P.

**Kursēmē**, no 22. aug. lihdi 1. sept. ar purna un nagu sehgu saskima 515 leellopi, 332 aitas un 57 zuhlas, powisam 904 lopi, no kureem 14 nosprahta.

**c) No žitām Kreewijas pusem.**

**4000 pudu tabaka** — Keisariškā dahwana Rīnā karosjšeem saldateem — tā awifēs sīno, ešot schinīs deenās peenahsē Deseā, no kureenēs to tublit sūtrihšot tablak uš Rīnu. Rātrās saldātis no šcha tabaka dabuhšot weenu mahžičanu.

**Kreewu ištahditajēem Parišes pafaulēs ištahde** bijušās teizamaš sēlmes. Tee dabuhšūchi pawisam 211 grand prix, 370 selta, 424 sudrāta un 326 bronša medalaš, 195 goda diplomus, pawisam 1,526 apbalwojumus. Pehz grupam nemot wīselelato atšinibu išpelnijušās manufakturas, laulšaimneezības un audšinaschanas un ištahbitās nodatās.

**„Kreewija 19. gadu sūntena brigās“.** Sem schahda wiršrakstā nupat ištahbituse lahda no finantschu ministrijās ištota grahmata, kurā ihšos wīseenoš un pštemaštā tāhētā aprahditās kreewu walstis un komunālās dšhwēs galwenatās puseš un laušchu darba apštahli un rezultati.

**„Šho laiku wehrai“** — sem schahda wiršrakstā grafs L. N. Tolstojš pašchulāit pabeidsot rakstīt sawu jaunāto noweli, kurai weela nemta no muhsu pilšehtu apštahpotaju dšhwēs.

**Krona deawihna pahrdewēju algas**, tā „Now“ sīno, tihšot famehrā ar šcho pahrdotawu gada apgrošjumu un stahwolski paleelinātās.

**Par laušchu uniwersitātem Kreewijā rakstā „Herold“:** Neilgi atpakaļ laušchu ištahbitās turatorija Wīnā nospreeda eerihšot wīspahrejas ištahbitās wafara turšus preelšch peeaugšcheem. Kurseem buhs laušchu uniwersitātes rakstūr. Laušchu uniwersitātes lihdi schim jau paslahw Deseā, Kāsanā, Tīkīšā, Šcharlowā, Selaterinossowā, Peterburgā un wehl daščās žitās pilšehtās. Wīsam schām organizācijām labi besmejas, daščās pat war usrahdit spihšošus panahlumus. Gandriihš wīsur peedalischānās pee laušchu uniwersitātem no fahbedribās puseš ir toti dšhwa. Daudš personas wehlaš tikt turšos usnemtās, tā tā telpu truhšuma dehi ir sūntēnu žiwelu jaatraida. Šcharlowā, peemehrām, 300 personas newareja tikt usnemtās un Tīkīšā pirmajā trijās deenās pehz turu atwehšchanas peeteizās 469 personas tā klausitaji, bet tīt 200 no teem wāreja tikt usnēmti. Šchās neparatās sēlmes leezina, tā dšhšchānās pehz ištahbitās leelai laušchu wairumā ir toti stipra. Sēlmes atkal pamudina ištahbitās draugus pawairot ištahbitās eestahschu skaitu. Deseā 1895. g. tita atkasti turš; preelšchāšūmi bija par wēlti. Pee peedalischānās peelaidda wihreeschum un seeweetes, ne jaunatūs par 18 gadeem. Rašija par matemātiču, fīziku, ķīmiju, anatomiju, mineralogiju, botaniku, soologiju u. t. Pirmā pusgadā klausitaju skaitš sēneidās jau pee 630. Šcharlowas kurseem ir jau pateekš, uniwersitātes rakstūr: tee paslahw no diwām nodalam, wehsturiškā = filologiskā un dabas sūntēnistihwehsturiškā. Gada beigās klausitaji sūntēnās tee pahrdahditi.

**Skolu buhšchānās.** Tautas apgāišmoschānās ministrija nodomājuse pahrgrošt skolu pahrdahdichānās (efkamenu) terminus wīdejas skoleš, lai wāretu labat nosahrot šcho skolu skolu brijhwalū. Pehz paslahwšeem nofošijumeem wafaras brijhwalūkam wājoga turpinātees diwus mehnēschūs. Skolas mahžibu pašneegschana parasti teek nobeigta wōja mehnēschā wīdū un ap šcho laiku eesahstās ari usnēmšchānās un pahrzehšchānās ešamēni, famehr gala jeb atkaišchānās ešamēni eesahstās, jau maja saktumā un turpināšās lihdi jūnijā pirmajā deenam. Jūnija pirmajā deenās eesahstās wafaras brijhwalū un beidsjās 7. augustā. Tad ir peenahjās eestahschānās un pehzehšchānā laits, kurš turpināšās lihdi augustā widum. Šchahdejai ihšab, tā labafājeem un no pahrejas eškameneem atwahbināteem skoleneem jau maja wīdū eesahstās brijhweēnās un teem, salihdšinot ar žiteem, brijhwalūš ir par lahdam diwām nedešam garāks. Pee eškamenu terminu jauneebalischānās tautas apgāišmoschānās ministrijās noluhš ir sagahdat weenadu brijhwalū tihlas teem skoleneem, kureem mahžibās ir opmeerinoschās sēlmes, tā ari teem, kureem pehz pedagogiškō padomju nolēhmuma naw wehtrās eškamēneem un kureem wehl weens gāts tāi pašchā klāš jāpaleek. Pehz jaunājeem noteikumeem skolas mahžiba jāturpina lihdi 31. majam, tad abu augšchmineto sakturu skolenti atkaišchāmi brijhweēnās, kurās turpināšēš 3 mehnēschūs, t. i. lihdi 1. septembram. Laits no 31. maja lihdi 21. jūnijam jānoteek atkaišchānās, pahrzehšchānās un usnēmšchānās eškameneem, pehz kuru beigam eesahstās wīspahrejas wafaras brijhwalūš, tas turpināš lihdi 21. augustam. Schinī deenā eesahstās rubens eestahschānās un pehzehšchānā, kuri beidsjās 31. augustā. Projekts peesuhitiš pedagogiškām padomem. — Leela tā pī r i m a h ž i b a s skola Wīslas apgabālā ešot septembra saktumā atkaišchā S j e ž ā, Warschawas gubernā. Tā ešot lahda fabrikas skola, kura eerihšota preelšch 1200 abeju dšimumu skoleneem. Skola eerihšota pehz wīsam jaunlaiku prašchām. Wīslas skolai ir diwšahwū ehta, kurā atronās skolotaju dšhwolski. Skolu usubuhwejušchi un eerihšojūšchi wairai apshētejee fabriku ihpāschneeki.

**Seeweeschu ištahbitās ūstīstā.** Kreewu awifēs aihrahda, tā sarp Kreewijas sēmeeku lahrtās eeshiwotajeem wehl arweenu leelā tā seeweeschu neešot nelahdas ištahbitās baidijūschās. Sēmtu gubernās, kur seeweeschu ištahbita warot usrahdit wīselelātās sēlmes, tomehr uš 1000 seeweetem ešot tītai 27, kurās protot lašt

un rakstīt. Šchīs procentu famehrs ištahdas wehl neezigals, ja eeweero, tā minētās gubernās uš 1000 wihreescheem 148 ir baidijūšchi elementārijihšitibu. Augšchā peeweestee škaiti nemti no aštundesmitos gādos sawahštām sīnam. Pehz 1897. gada statīstikās tautas apgāišmoschānās ministrijās tautskolās meitemu bija tīt 25 proj. no lōpejā skolu skaita.

**Jāunus noteikumus par pahrwēschānās eškameneem** projektejot ištahst tautas apgāišmoschānās ministrija. Galwenātee nofāzījumi pehz „Now. Wr.“ buhtu sčahdi: Bēj eškamēna pahrwēdamu uš nahšošchō klāš wīš skoleni, kureem wīšos mahžibās preelšchmetos naw masatās balles par 3. Pahrejee skoleni wīdeju skolu 1. lihdi 7. klāšē eedalamu diwās kategorijās. Pee pirmās peeder pilnigi atpakaļ palikūšchē skoleni, kuri uš skolu konferenēs nolēhmuma pamata atstahjami otru gadu tāi pašchā klāš. Otrās sčhīras skoleni peelaishchāmi pee eškameneem un pahrbaudāmi tīt preelšchmetos, kuros teem gadā ir nepeeteelochās sēlmes. Šchēe skoleni peelaishchāmi ari pehz brijhweēnam pee pehz eškameneem.

**Skolotaju teehibās.** Pee mahžibu pašneegschānās seeweeschu gimnāšiju un progimnāšiju sčagatawoschānās klāšēs, tā „W. W.“ ištahdinātās, peelaishchāmas personas, kurām ir pilšehtās draubēš skolotaju teehibās (приходский городской учитель), tā ari personas, kurām ir pirmmahžibās skolotajās teehibās (учительница начального учителя), pee tam pirmee bauda wīšās deenešā un penšijas teehibās, kurās uš 8. deembra 1828. g. lītuma pamata peekriht draudschu skolu skolotajeem.

**No Gori-Gorkcem** (Mogitewas gub.). Pehz notureteem gala eškameneem sčējeenes mehnēschu — taktatoru skolu kursu sčogad beids 44 audšēni un 5 ešterni. Starp beidsoschēem aubsekeem bija sčahdi latweeschi: Augusts Driškis — iš Jaun-Gulbenes, Pawuls Solts — iš Mas-Salages, Reinholbs Kalnīnšch — iš Leel-Salages, Alberts Ruslats — iš Leel-Seres (Kursēmē), Sahnīs Ramīšch — iš Rasdones un Eduards Roberšneekš — iš Trepes (Witebskas gub.). Kursu beigūschē tā mehnēski un taktatori war eesahstēes wālās deenešā ar teehbu uš XIV. klāšēs tšchinu un bauda kara klāušās sīnā I. sčhīras sawwahneeku teehibās. Drihā laita sčējeenes mehnēeku-taktatoru klāšēs gaidām jaunū pahrwaldneeku tagadejā ilggadejā pahrwaldneeka, Besonoma weētā, kurš wēzuma deht atteizees. Ar šcho mahžibās gadu saktot ari dašču mahžibu preelšchmetu programa minētās klāšēs tītš paplašchinata, tā ari peenēmti jaunū mahžibās sčehki.

**No Warschawas.** Rahdā sūmnijā eeradās lahds jaunš žilweš luhgdams, lai winam ištard masu operāziju. Luhgums tita ištahbitis un pazients ameerinātis aihgahja. Tītai pehz lahda laika ištahdrojās, tā pa operāzijas laiku ari wīnšch no fawās puseš bija ištahjās masu operāziju pee šhīruga labatās ištahweizigi ištahpinādams naudas mafu, kurā atradās paprak par 300 rubteem naudas, loterijas biletēs un žiti papīri.

**No Sadonstas.** Atrašs dehlis. Sadonstā wezali nesēn atrada sawu dehlu, kuru pirms diweem gadeem bija nolāupijūšchi ubagotaji. Leeta bija schahda: Uš sčehhtēem eeradūschēes neredšigi nabagi pee weetejā klostera dāstijās sčehbi balti dšēdaja dšēšmu par Lazaru. Pehdejeem bija līdšatzeļošs 7-8 gaduš wēzš tropiš sēhnš. Kad pee neredšigājeem peegahja pādūschā sēhna tehws un mahle, noitka aihgrahbijošs štats. Gaudenāis sēhnš, sčehmīs dahwanas, nokruštijās un iģi usluhšoja seeweeti, kuru tāš peepeschā pašina par sawu mahli. Pehdeja ahtri tuwojās gaudenam sehnam, tā labi apluhšoja un ari pašina par sawu dehlu. Sēhna tehws, redsedams aihgrahbijošchō statu, eesahla raudat tā maš behnš. Wehlat ištahbijās, tā pirmš diweem gadeem, tad sēhnš bija sčehlejees uš eelas, atļājee ubagi tam bija luhgūšchi parahdit žetu, bet wehlat, eesehbinādami to ratos, usschahwūšchi sūrgeem un ahtri aihšahdūschēes uš pilšehtās nomali. Ubagi, tā „Nowosti Dna“ sūno, nelaimigam sehnam nolēhmūschī saktropinat rofās un lahjas un sawu elišto nodomu ari ištahdijūšchi. Pehz breesmigās operāzijas tee saktūschī sehnu wadat pa daščahdām pilšehtām un lauru žirgeem. Nelaimigās sēhnš pee sčheem neredšigēem nobšhwojās wairat nelā diwus gadus. Wīlīgā laušchu drauhma gribējuse usbrukt laundareem, bet polizija laudis no tam wehl laita aihšawejeuse.

**No Simbirskas.** 9 septembrī pee Besarnojās stāzijas lahds no 36 wagonēem saktahwoschōs pretšču brauzeens usstrehja lahdam srahbneeku brauzeenam wīrsū. Pirmā brauzeenā tita lokomōtiwe sčajotata, otrā trihs wagoni sčahdragati. Diwi srahbneeki tita eewainoti.

**Sawads amātš.** No Želšawetgradas atbrauja Krementščugā skaitis, wīdeja wēzuma wihreētis 3-38, dšhwōja plāšchi un lepni. Wīnšch brautāja lepnā ekipāschā pa selta leetu pahrdahwām un ar leeku trahjumu naudas. Pehz lahdeem 8 mehnēschēem 3-38 atslahja Krementščugū un nomira. Sahla runat, tā 3-38 nodarbojēes ar jaunū žilweku saktroploščanu, lai toš atwahbinātu no kara deenešā. 3-38 patš nomira, bet wīna mahštā palika dšhwa: wīnšch to bija atstahjis sawai seewal. Seewa amatu wehl paplašchīnāja, saktroplodama personas, kurās bija adroschīnājuschās pret nelaimēs gabijumeem žēlā. Polizijai pehbīgi laimejās ištahinat, tā minētā dama bija nolēhguse lūgumu ar lahdu jaunū žilweku, kuršch bija adroschīnātš „Salamandras“ beedribā par 70,000 rbl. Pee lūguma peebalijās ari lahds wīdūtājš. Wīš trihs apzeetināti. Weikalneeki bija nodemājuschi dotees uš Deseju, pee tam tad žēlā wājohseja „noitst nelātmēi“. Par mahštliškō saktroploščumu 3-38 atraitne buhtu dabujuse 10,000 rbl. 3-38 tūndje wīsu aršīnuse.

**Kontrabandneeki.** Berlīnē ištahpreeda lahdu prawhu, kura žit neil apgāišmo apštahklus gar mahžu-kreewu robešchām. Teefas preelšchā lahjas papirofu srahbneekš Peifās Wīnklers no Glasgowas, kuršch bija apshūdsēts par nolēhdijumu. Apshūdsētais jau gadeem no lahda Šcheuera bija nehmiš dahrgus selta pulkstenūs, par kureem Kreewijā eewēdot jamatšā augsta maita. Wīnklers pulkstenūs pahrgāhdaja pahrt robešchām un pahrdewa Kreewijā ar leeku petnu. Pehrn septembrī Wīnklers atkal panēhma no Šcheuera pulkstenūs par 2000 markam. Bet Wīnklers tā gahja, tā pašuda. Pehbīgi Šcheuers ištahnāja, tā tāš srahbdajot lahda Glasgowas saktā. Wīnkleram bija wehl otrs weikalš. Warschawā leelīstī tīrgojās ar wēžām drehbem, kurās tur ištahpa, ištahra un tad

pahrdod par jaunām. Preeščch weena lahda kuptščā, Tīkēla Žutermana, Wīnklers Berlīnē bija uspirzīs 50 wēzus uswalšus, kuras tam wājohseja ari pahrgāhdat pahrt robešču. Bet Wīnklers Warschawā nerahbijās. Teefai wīnšch ištahdroja, tā pehbējā ešpedijā wīnam bijuse lītā lēša. Saprotams, tā wīnam wājohsejis wairaku palihgu, jo ar tīt daudz pulksteneem un 50 wēzeem uswalkeem wīnšch tātšchu nedrihtēstēis mūitnījā rahdētees. Wīnšch peenehmīs 2 žilwekus, kureem atbewis leelāto datu pulkstēnu, lai wīni toš pee fewis pāšlehtu un pahrneštū pahrt robešču. Wīnšch pee fewis paturējis pulkstēnus par l. hām 800 markam. Preeščch wēzo uswaltu pahrschmugulēschānās wīnam ari wājohsejis palihgu. Gabotees, tā aihšomīgi eerehdai želineekuš peespeeschot wīst mugurā dehwētos wēzos uswalšus, lai redsetu, waj tee ari paš. Ešot parādums, tā kontrabandneekš žēlā few ištahgotees palihguš, kureem tad pehz wīnu auguma usstjot uswalšus, kurās tee mūitnījā ušdod par fawejeem. Par latru pahrschmuguletu uswaltu palihgi dabonot 3 m. 25 feninus, famehr mūitās nobolīš ešot 30 markas. Kad nu wīnšch tā laimigi ar faweem palihgeem un wīšān leetām bija pahrtlūmīs pahrt robešču un gribējis norehlinātees, beedri wīnu praštī ištahmejhūschū un ištahdrojūschū, tā wīneem ne praštā nenahšot leetas ištad. Tā wīnšch gribot, warot drošchi ween wīnus usrahdit, bet tad tihšchot wīšās leetas apshilatas un wīnu pašchu warbuht aihšuhšchot uš Šibiriju. Nu wīnšch nesinājis to eesahst un to atbildot faweem darba dewejeem. Wīnšch nonehmēes beht uš Glasgowu. Bet kad nu profurors norahdija, tā Wīnklers tātšchu ešot nolēhdijis pee fewis paturetos pulkstēnus, tad sčhīs atteiza, tā wīnšch pulkstēnus no Šcheuera pirzīs uš parahdu; Šcheuers atkal apgalwoja, tā pulkstēni noboti tītai komīšijā. Tā pulkstēni kreewu mūitnījā tītu apshilati, tad pehz nolihguma sčahbe jāzeeschot Wīnkleram un Šcheueram, to pehbējās ari nenolēhdja. Kaut nu gan profurors praštija, lai Wīnkleru šodot ar žēttumu, tad tomehr teefa wīnu attahnōja, tapehz tā teehbū attēģiba sčah kontrabandās weikalā sarp Šcheuera un apshūdsēto neesot ištahdrojama

**Tīkīšas** kreewiju sūmnijās ofšjeeru nodalā tagad atrodās lahds kaulafēschu weterāns Kwāliewš, kuršch sčāneedīs 109 gadu wēzumu Kwaliewš peedaliješ pee wīseem kareem Kaulafāžijā un pret Turziju un daščās reišes tīzīs weegli eewainotš. Jau firmš buhdams wīnšch nehma dalību eesšimneeku militščos pee kreemu-turku kara, pafāudeja tad aju gāišchumu un tita usnēmtš sūmnijā. Kwāliewam ir toti laba atmina par wīseem fawās raibds dšhwēs notikumeem.

**No Tomskas.** Tomskā stahw ap 80 wērtēm sčhūnš no galwenās Šibirijas dšēlšchā linijas un teek faweēnota ar pehbējo žaur sara liniju, kura peesleenas pee galwenās stāzijas Žaigās. Tahlat no Tomskas sčhī sara linija ir aihštepta lihdi twāiļonu peestahneei — wērtēs 7 lepuš Tomskas, tā tā sčahsājā wafarā, sēnā uhdens labad, twāiļoni lihdi pašchā Tomskai newar eesahst, tāš noteek tīt pawafarā un rudenē leetos. Twāiļoni uštur fatiškī ar Barnaulu, Wīstū un ar sčhīni žēlā sčahwoschām weetām, atēedāmi no Tomskas 1-2 reišes nedešā un ištahp daudz reišes peenahdāmi. — Tomskā ir ihstā Šibirijas pilšehta — platām, netihbrām, nebrugēdam eelām, pa wīselelātāi dalai tōla mahjam u. t. t. Apgāišmoschāna ir laba — elektrīsta uš nedaudžām galwenām eelām, famehr pahrejas kwehpo nefaredschāmā tahlumā petrolees lampinas. Pawafari un rudenē breenam dublūs, sčahsājā un sčahsājā (lihdi 40° R) wafarā grubti panējami nesčehliģee putelki. Gan eelas teel laistās, bet tā tā uhdens wadu jau naw un uhdens preelšch sčhā mehra teel wēstš no Tomes upeš muzās, tad lahda aplatīschāna faweēnota ar leelām grehtibām un naw ištahama wairak, tā uš nedaudžām eelām. Tas nu buhtu par teem dabīšchēem apštahkeem, lahdos mums te jādšhwo. Kas nu sčhējeas uš muhsu garigo dšhwī, tad jāfaka, tā daščadu preelšch tam noderigu leetu un weetu mums naw truhšams, tīt waina tā, tā daščā laba no sčhām paslahw tīt wahra pehz. Mums ir muhra teatra nams — tāš sčahw wīsu wafaru tūšchū un tāš pahris teatra trupās, kas mums ir dewūschās fawās „ištahdes“, laikām aihštahjekšu truhšuma, noihret preelšch tam tāšhō teatra namu, — išteek ar uš ahtru rofu pahrtahstō žielūs ehtu. Ka wīneem lihštaku truhšums, to war pīnigji tījet un wainigi pee tam ešam mehš tomšchēschī, par maš apmēšchēdami sčhōš preelšchnejumus; tudeht tāš tā — waj aihšchādu preelšchnešumu nezeenīschānās — nesaprašchānās, waj žitādi — spreešt nenemōš. Tad ir fīstīšās atihštīschānās beedriba (Общество физическаго развїтїя), no sčhās beedribās tita sčahstoti diwi ištahkumi uš twāiļona un behnru wehšchi. Šēf tam deesgan deeschī noteek uš preelšch tam tāstīta hipodrama sčahstītes sčhū sčehschānā. Deenas preelšch sčhā wīsa apstahschānās ir, tā wīspahrt Šibirijā, auglās un tadeht ir peesētamās tīt wairak turigeem; preelšch majurigo laušchu sčhīras nu atleek — besmahšās bīblioteka. Rahds te sčhās bībliotēlās grahmātu apgrošjums, nesīnu. — Notikumi austrumos pee mums atrod dšhwū interēs un 2 weetejās deenās awifēs, sčahsādams publikās sīnu lahri, ištahsč diwās reišes deenā lapinās ar „Rīnas telegramam“, kurās tad sēhni ar eemahžito ištahjeenu: „Inter-santas telegramas par laru“ — peedahwā publikai. Pehz masa brijhchā telegramas ištahstās „na pachwart“ un nu sčhās jāuno sīnu apšpreešchāna ar peederigo entuščismu — turpat uš eelas puljinos. Jau tā dahrgās dšhwōlku ženās atgreeschotees publikai no wafarnījam, sčahji sčhīri uš augšču. Par weenu, noderigu preelšch dšhwōlka ištahbinu, ir jadod no 10, 15 un wairak rublu mehnesi. Šēf tam daščadu eewēdamo pretšču ženās žaur tagadejo peewešchānās apgrēhtināschām, ir sčhīri sčahpūschās uš augšču, tā tā Tomskā, tā wīspahrt Šibirijā, laikt te „dahrgi“.

**Pee Wlagowēschēnsckas** Amuras upe sčmet krasā leetu pulstā nosprahtgūschu sčhū, zītas pēld tapat pa wīrsu augščpēhdu leup, famehr zītas pašchās lež malā un tad nobeidiās. Raudis runā, tā kīneščhī sčhīstjejušchi uhdēni, bet žehlonīs sčah parahbitāi ir gan žītš. Sīwis — tākam sčehdūschās no upe pelboschēem sčahtruhdejušchēem līkheem un žaur to sčhīnūschās ar līklu gīti. Preeščch wīsa apgabala sčhīs apštahstīs ir leela nelaimē, jo sīwis weetejeem eeshiwotajeem bija eewehroschams pahrtīlās pabalītš un nodereja galās weētā. Bet nu tagad naw galas un labības ari maš, tā tā pahrtīta loti dahrga, ja wehl eeweero, tā labību ari deesgan grubti peeweest no raschēgem apgabateem.

### No Rigas.

#### Wisangstaka pavehle jelu ministram.

Cevchrojet to, la buhwejet dšeljzeta staziju "Riga-Dsta" wajaga eenemt 160 desetinās leelu semes gabalu un zitas imobilijas Rigas turvumā, Daugavmalā leļpus Andreja salai, Wehs pavehslam: 1) isdot vajadzīgos noteikumus deht min. semes gabalu un imobiliju eeguhschanas min. noluhlam, 2) imobiliju ihpashneekem atlibdibu peeschtirt pehz wispahrigem noteikumem, kas isdoti par imobiliju eeguhschanu waldbas usdemumā (lit. fr. X. sehi. 1. d., isd. no 1887. g.) un lai buhwees darbus neaistawetu, min. semes gabalus un imobilijas eenemt tuhlin pehz to usnemschanas, cevchrojet ta pascha lit. 594. un 595. pantos norahditos noteikumus.

Originals ar Wina Rajestates Meisara Pascha rotu parafistis: "Nitolajs".

Peterhofā, 12. jūnijā 1900. g.

Rigas Latweeschu teatra komissijai uš isubinato hazenību eesubstāts 14 lugaš, kuras 9. septembri nodotas ešperteem ispreeschana.

Lugas sauzas šahdi:

- 1) "Mirdsa" statu luga peezos zehleenos. Motto: Deens swehti Latwiju.
- 2) "Esis skolotaja ahda", statu luga peezos zehleenos. Motto: Trau, schau wem!
- 3) "Zaur miglu un tumšu", drama peezos zehleenos. Motto: Something is rotten in the state of Denmark. Shakespeare.
- 4) "Behdu laudis", statu luga peezos zehleenos. Motto: Gaismas swars tapis jo saprotamats.
- 5) "Wehl dšihwot gribas", drama peezos zehleenos. Motto: At love er krig med trolde J. Mjartets og hjermeres hwalo. H. Jbsen.
- 6) "Uš neihsta zeka", originaldrama ar dšeedaschanu peezos zehleenos. Motto: Errare humanum est.
- 7) "Fredsetais", drama tšetros zehleenos. Motto: Excelsior.
- 8) "Bes nablotnes", drama trihs zehleenos. Motto: Zilweks bes teefham ir ari bes nablotnes.
- 9) "Beate", tragedija peezos zehleenos ar prologu un epilogu. Motto: Prima luce.
- 10) "Gedimins", wehsturista drama peezos zehleenos. Motto: Cogito ergo sum.
- 11) "Atdsimufchee", drama peezos zehleenos. Motto: Wastlai un dšihwei.
- 12) "Jaunais Kalwa", drama peezos zehleenos. Motto: Pusjeka.
- 13) "Ihfa laime", drama trihs zehleenos. Motto: Der Wahn ist kurz, bet mihlestiba ir stiprata par nahwi.
- 14) "Paschi sawas zilpas", tautas luga tšetros zehleenos. Motto: Pecunia et amor.

Muhfu tautetis Wilhelms Purwits bijis weens no teem laulstatu glesnotajem, kas Parises pasaules istahde tistuchi apbalwoti ar premiju. Schahda pascha labra gobinats ari labds zits dšimis balteetis fon Gebhardtis, no tura rotas, ka lasitaji atzereees, glesnota Kolneses basnizas altara bilde.

Rigas tabbrauzju jubneeku beedribai, ka weetejas awises lasams, schimbrihschan ir 215 beedru, no teem 153 tabbrauzju, kuri apbraulajuschi tablas pasaules juhras un tadeht teem ari weenigeem balis teefbas. Wes tam wehl beedri 62 beedri weiginataji, kuri naw fugineeti, t. i. rederti, waj ari tahdi, kas ar fugneezibu stahw toti turwa salara. Beedribai ir 5500 rblu leels kapitals, kuresch zehlees no daschu beedru 100 rubtu weenreijejas eemalkas. Shi nauda noguldita pilsehtas difonto banka ka neaisteekams kapitals, no tura drihtst leetot titai procentus. Wes tam wehl 7. septembri beedribas kasf staidras naudas bija 71 rbl. 30 kop. un inventars 300 rbl. wehrtiba. Beedriba pasahw titai weenu gadu. Ka pirmais par beedribas goda lozekli ezeltis reders Arturs Loders, kuresch pasihstams par leelu jubneeku draugu un beedribas weiginataju. Beedribas losals atronas jubneeku mahja, tai ta nosautajaja jubneeku istaba. Pagahjuscha gada beedriba pasrahdajuse jau deesgan daudis darba, starp zitu atbildejuse us septineem finantšchu ministrijas jautajumeem, no tureem weens atteezes us juhshtolu pahrgroschšanu.

Jauna dšeljzeta linija tischot eerihkota no Aleksandra wahrtu stazijas us jauno preeschu zentralstaziju. Shi dšeljzeta linija, ka "Rischf. Westn." sino, eeschot gar pilsehtas leelajeem lapeem.

Twaikonis "Cicily" no Glasgows schinis deenas peenahjis Rigā, nedewis Bolderaja sawus papirus un dewees us Jaun-Wihlgrahwi, kur ismetis enturi. Bakar pehz pusdeenas, ka "Duna Zeitg." sino, tad twaikonis palaban sahjis istahdet sawas mantas, peenahljuse pavehle wina wilkt tuhdat ahra pee Baltas basnizas, kas ari ispidits. Ap pulst. 2 pehz pusdeenas turp isbrauluse lahda komissija, kas fugi apluhjojuse weselibas sina. Ka sinams, tad Glasgowa, no tureenes twaikonis peenahjis, konstatiert wairal mehra gadijumi. Twaikonis tomehr, ka mineta awije peebilst, nostahwejis karantena jau pee Kersu Sweedrija. Ka jau "Waldbas Wehtneks" sinojis, tad wiseem fugeem, kuri grih eebraukt Baltijas juhra janohtawh pee Kersu karantena.

Moskwanas us Daugawas schogad bijuse deesgan dšihwa, kautschu gan netik leelista, kahdu to schogad sagaidija. Rihdi 1. septembrim schogad peenahljuschi pawisam 18,188 plosti pret 12,411 plostem pehrn tani pascha laikā. Tahdi tad schogad buhtu peenahljuschi ap 6000 plostu wairal neta pehrn. Turpretim no pawasara puses domaja, ka schogad nonahs pawisam 30,000 plostu, kas protams tagad wairs naw domajams.

Naw domajams. Letargija meega jau kahdas 12 deenas gutot Kalna eela strahdneeks Kirils Kurtschento, ka "Prib. Kraj" sino. Slimneeks atronotees sem kahda brihwpaktijefoscha ahrista usraudisbas, pehz tura paslahdrojuma slimneeks teefot mahstligi ehdinat.

Jauni krahpneeku sihi. Ka "Prib. Kraj" paslahsta, tad aishwalar Rigas-Zuluma dšeljzeta stazija kahds labstredigs saldatinsch kritis jauneem blehschu stiekem par upuri. Krahpneeks, kuresch nehs lihdi leelu nesamo, luhdis saldatinu,

lai tas winam us lahdu azumirtli aisdotu 50 kop. un atstahjis pee wina sawu leelo nesamo par kihu. Salbatinam nebjis pee rotas shtas naudas, tadeht tas winam aisdewis peezus rublus. Pehz tam blehdis nosudis tipat ka uhdent. Attahstot leelo sains, israhdijees, ka taja atronas wezi apawi, kas lasiti pa mehslu laitem. Tapat preesch lahdam deenam kahda labstrediga feeweete saudejuse diwus rublus.

**Bes eemesta.** 12. sept. pehz pusdeenas pa Ranta dambi brauja kahds smagais wesumneeks, winam lihdsas gahja lungs un dama, kuri katris stahma weenu welošpedu. Mineete welošpedisti eenehma wehl wairaf telpas, ka weens smagais fuhrmanis, un ta tad cevchrojet, ka Ranta dambis ir deesgan schours, pretim brauzoscham smagajam wesumneekam bija grehti garam patist, pee kam lungs un dama bija speesti apstahtees starp abeem fuhrmaneem. Wifs buhtu pagahjis labi, ja pehz fastahpshanas fuhrmanim tahlat brauzot nebuhtu nokrituse kahda pajina, pee kam fuhrmanis bija peespeest apturet sirgu. Ze peespeesti minetais lungs sahla futcheeru nolamati us to pehbigo, pat peerastija fuhrmana numuru sawa kabatas grahmatā un solija wina nedot polistijai, peedraudedams ari wina pamahjit ar sawu welošpeda "piptu". Teescham behtnihschigi, jo lam diwi ritent, tam diwas mutes, bet lam tšeri tam... P—ds.

**Bihstams putnis.** Aispagahjuscho peektdeenu Torna-kalna eenahst jauns, glihti gehrbees zilweks kahda schajeenes fabrikas strahdneeka dšihwofli un luhdi waj neesot gultas weeta dabonama. Ta ka agrakais lihdsesdšihwotajs isstrawajees, tad namamahte juhtas it aplaimota, ka jauns ihneeks gadijeet, jo winai pee dšihwofla maja istabina tutscha. Jaunais zilweks noleek sawu labi paleelo tšehemodanu masaja istabina. Kamehr nama mahte fehli rihfojas, tamehr jaunais wihreets paleek weens pats dšihwofli. Pusdeenu raugot nama mahte atzeras ari jauno eemihneeku un fariho ari wina teefu. Bet tas mihti pateijas aisbildinadamees, ka neesot laika pusdeenu eeturat, ešot ari jau nule ka trahteeri usfodis, winam jaejot us jauno weetu birstu fabrika. Steidšigi winsch atwadas un durwis atgreesdamees wehl peebilst, ka wina tšehemodans fche tatschu buhschot drofcha weeta nolitts. Winch ari luhdi nama mahte, ka ja winsch watarā nepahnahstu tad lai wina deht nerahsejotees, winam wehl gahjums pases deht un fatihschanas ar draugeem pilsehta; bet gabtuma, ja tas tomehr pahnahstu, lai, nama mahte apgahdajot alu. Scham noluhlam winsch pasneedhis rubli un tad aishahjis. Jaunais eemihneeks watarā nepahnahjis. Un tad ota deena ari wehl nerahdijees, tad dšihwofla ihpashneeks nejauschih sahjis tšehemodanu aptaustit. Atdaret to, israhdijees ka tas peebahjis wezu matulaturu. Dšihwofla ihpashneeks pahrihtijees par sawado tšehemodana faturu, un meerigi lizees gulet. Bet swehtdeem pahrstiegums toteef bijis jo leelaks. Kumode naw wairs atradees atliktais noudas trahjuminsch 30 rblu un trahjtases grahmatina par 150 rbl. Nu tefaschana un meleschana pehz jaunā ihneeka sahlas, bet lihdi schim ta wehl weltiga. Warubht ka trahjtases grahmatina fahschahis isweiziga trahpneeta zekus. —ss.

### Grahmatu galds.

**Medahzijas** peesuhitios schahdos jauns grahmatas: "Seedu lapinas". Krewu waloda sarafistis Dimitrijs Raigorodow. Ralka 20 kop. Apgahdajuschi Kalninsch un Deutschmans. 62 lapp.

"Ridseeks us lausem." Jofs 4 zehleenos no Mosera un Heidena. Latwiski no Augusta Wahrnas (Wahrtinsch). Zuluma. Dirigala apgahdiba.

### Kugneeziba.

Ar tokeem no Rigas isbrauluschi 28. p. m. "Paulus", kapt. P. Venkis, us Burntilandi, "Baltzer", kap. G. Melbards, us Kardijs, "Aurora", kapt. Fr. Matulsals, us Angliju un "Anna Maria", kapt. R. Wirners, us Angliju, 23. p. m. "Noas", kapt. E. Wikmans, us Grandšmuti, 29. p. m. — wehru deht atpafat atstrehjuscha — "Anna Lina", kapt. S. Reisons, us Lains, "Olga", (pirmais brauzeens), kapt. M. Fuhlinsch, us Scherburga, un "Andromeda", (pirmais brauzeens), kapt. Fridevalds, us Metisi, 30. p. m. "Cyrus", kapt. M. Rufsbergs, us Metisi, 2. f. m. "Publia", kapt. E. Ertinsch, us Portsmtti (Portsmouth, England), 4. f. m. "Jupiter", kapt. M. Riels, us Angliju, 7. f. m. "Latwija", kapt. P. Melbards, us Swanseju, 9. f. m. "Fritz Gustaw", kapt. G. Sauhsinsch, us Angliju, un "Pauline", kapt. J. Kruhminschi, us Stotiju, un 11. f. m. "Noas", kapt. M. Stahls, us Angliju un "Polaris", kapt. E. Sudoorjs, us Angliju. "Rinnuschen", kapt. S. Bagats, 7. f. m. isbrauzis no Grandšmutes. "Mercator", kapt. J. Raudseps, 19. p. m. dšihrees isbraukt ar mugaldem un planlam no Archangelstas us Garstodotu, Anglija. "Lilly", kapt. E. Leelmees, 18. p. m. isbraufuse no Redertaltfes ar tokeem us Wridsch-wateri. "Kursemeeks", kapt. J. Muzeneeks, brauz no Dundeeem us Leepaju ar oglem par 200/ kihu. "Betania", kapt. S. Behrsinsch, 23. p. m. isbraufuse no Fowejas ar gluhdu us Neweli. "Andreas Weide", kapt. Fr. Lauters, isbrauzis no Doweres.

16. p. m. top sinots is Efeneres, ka kolijija bijuschais Rigas trihsmanu schoneris "Lihgo", kapt. Grauds, leshē datu no lahaina lai waretu idarit islabojumus.

31. julija pehrfona krusa apgahjuschajees Arensburgas schoneris "Marie Olga" 19. p. m. tapis ewilktis Bolderaja. Gewilkschamu idartijuschi glahbschanas twaikonis "Solid", kapt. Krasinsch un "Duna", kapt. P. Behrsinsch.

Mums bij isdewida fatiltees ar tagad Rigā nonahljuschas "Anna Alwinas" kaptieni J. Leelkalnu un fuhrmani E. Sini un personisigi dširdet no wineem pascheem notikumam par norwegu fugi "Ellen" glahbschana. Wehs te newaram dot shtu aprastu par wisam tam puhlem, to energiju, isweizibu un sapratibu, kas isfeetots, lai waretu glahbt pamesto "Ellen". Gribam titai teikt, ka lihdsigs darbus isbarit us eepshjams weenigi pilnos spehla gados stahwoscheem dshschigeem wihreem. Krewijas konsuls Lontona pehz sajinaschanas ar ministriju Peterburgā isbaljis glahbschanas algu ta: puse luga ihpashneekem, weena zeturtaka kaptienam un pahreja zeturtaka fuhrmanim un luga laudim pehz samehra.

Kapt. Sehla manteneekem peederojcha "Maxima" zaur pahrdoschamu pahrgahjuse kapt. Adolfa Strausa, Wehwera un Konstanta luugu ihpashuma. Kapt. Adolfs Straus turpmat wadischot "Maximu".

### No ahrssemem.

#### Kinas jukas.

Pogahjuscha nedeta Kinas leetas daudis staidribas naw peenahjis, telegrafs paljis deesgan stope. Wabzu ofisiosas awises stahsta, ka wifas leelwalsis, isnemot Angliju un Ameriku, ešot peebalsfouschas grafa Wilowa notei (kura pagebrete, lai kineeschu pirms meera farunu ussahlschanas isdotu galweenos holseru wadonus), bet daschas brihwpaktijas awises apgalwo, ka peebalsfoshana it pawisam neesot pilniga, leelwalsis gan isstaidrojuschas, ka tas prinzipa peeschtirt Wabzijas, bet tomehr aishahdijuschas, ka deretu ussahst farunas. Amerika turpretim gluhchi strupi atrahdijsuse Wabzijas preeschlitumu un pavehleljuse sawam suhtnim tuhlin us weetas ussahst farunas ar prinzi Tschingu un Lihungtschangu. Anglija aishildinajuses, ka tai wehl jahabonot wikipirms shtafas sinas no sawa suktna Pelingā, pirms ka ta wartt isfajitees par Wabzijas preeschlitumu. Tahdejadi leelwalschu kongeris likas drusku schlobawees, sewischt kur amerikani bija pawehleljuschi sawam lomandantam, generakam Tschafijam, nemt kara pulkus prom, atstahst Pelingā tif ap 1 1/2 tuhstoschus wihrus suktna apardisibai. Kineeschu pomanijuschi, ka leelwalschu starp walda drusku neweenprahtiba, urels noslabeti, ka nu teem lomš sawa lahdu diwdomigo spehli no jauna paslahwigi peenahja sinas par jaunu mischones staziju ispostischanu, eiropeeschu, mischonaru un kristito wajakšanu un aptauschšanu tahdas weetas, kuras lihdi schim bija puslihds meerigas, sagatanoschanos us luru. Un beidst kineeschu waldbiba sawai pahrgalwibai usstluse kroni: ta atstahst isstahdina, ka eiropeeschu nikafais eenaidneeks, nehwerts prinjis Tuans ezeltis par "leelas walsis padomes" preeschschetataju, generalis Tunguslans, kas bija usbruzis suhtneezibam, par "seemela kara spehla" wirswadoni. Beidst wehl peenahja sina, ka ari galweenais kineeschu meera komisar, Lihungtschangs dabujis pawehli "pahstht swefchos welnus", schahdam mehrkim tam peedahwiti 100,000 widru leels kineeschu kara spehls. Is wifa wefams, ka kaisaram Kuangšu un warubht ari wezajai kaisarenei, aish kuras kahdu laiku stehpas Kinas warenee, naw nehda eespaiba us walsis waldbiu un ka ihstee waldeeki ir meschonigakee swefschneeku eenaidneeki. Ta tad nu leelwalschim grihot negrihot jaturas kopā, amerikani, kas gribeja nemt sawas kara pulkas prom, bija peespeesti kreetini papluhktees Pelingas turvumā ar hofereem. 4000 krewu, 4000 wahju un 1000 frantschu saldatu leels kara pulks eenehmis Beitanas un Lutajas fortus, kas atrodas juhrnala ap 20 werstes pret seemeteem no Tatus forteem. Schee forti eesahkuma bija atstahst neewehroti, bet tad kineeschu is tureenes sahla trauzet faweenoto kara pulku fatilsi ar juhematu un nehawa dšeljzeta us Fort-Arturu forihho, tad ir krewu kara pulki usnehma zihnu pret kineeschu apzeetina-jumeem. Eenemt tos idewas deesgan weegli: weslu pusdeenas notika apschahdijuchana leelgalaleem, tad kahdi shtoki preeschpultizini gahja us preeschu. Bet tee dabuja stipri jeest, forteem tuwojotees sprahga daschas minas, zaur turam nonahweti un eewainoti ap 50 wihri. Pehz gan sapeeri pahrmelleja wisu apgabalu un isnihszina wifas bihtams minas. Un tad nu tuwojas forteem, israhdijsas, ka tee bija tuschli. Kineeschu bija postarpam apdomajuschi, ka drofchasti tatschu laistees lopas. Eiropeeschu leelgabali nu gan ari bhjuschi fortus stipri fapostijuschi. Pehz Beitanas eenemschanas krewu kara pulki tšpat ahtri un isweizigi eeguwa Lutajas fortus. Dšeljzeta saru linija us Ningutu un Fort-Arturu ar to leelas nodroschinata.

No Pelingas pehdejā nedeta leelas labi prahwi kara pulki nemti prom, bet sewischa wajahdiba jau ari nebija tos tur turet, no leelaka swara, isstahst Pelingas aplahetini un wispadr Wehtshili prowintzi no leelduhneekem. Seemela-Kinal draudot habs — zaur pehdejām kara operacijam ispaljis rihsa mests, kas jiteem gadeem wafaras beigās peenahst is Deenwidus- un Wibus-Kinas un daudieem eedshwatajeem buhs laikam jamisti bada. Kinas waldbiba par to maj to is-tahsa, ihwela dšihwibas nehda naw Kina bhjuschas leela zeena un zilweku kineescheem deesgan. No daudsam pusēm ita aishrahdiis, ka eiropeeschi kineeschus tif tad wareschot peespeest deret drihsal meeru, ja tee eenemschot wifas apzeetinajumus pee Zantsje upes istekas un apsehdišchot wispadr wifas juhrmalas pilsehtas. Bija ari ispaustis, ka grafs Waldersee, kas paschulak nonahjis Tatu, eedomajis laist Kinas waldbiba ultimatumu, kura tas pagehreiu printscha Tuana, Tunguslana un 3 zitu "wirsholseru" isdoschana. Ja tad kineeschu nepahlauschschot (un us to gan maj to zeret, Kinas warenee tatschu nepeehdabaw eiropeeschem paschi sawas galwas), tad tuhlin tischot fahschauti un eenemti Zantsje apzeetinajumi. Bet tagad atkal paljis wifis kuru, naw sinams, kahdi ihli Waldersee nodomi un zil leels kara spehls tam pawisam palkaus, waj newahju kara pulki maj stahjuschees sem ta wirswadiba.

#### Angli-buhrn leetas.

Angli atkal labu gabalu tistuschu us preeschu. Pee Komatiportas, pehdejās buhru dšeljzeta stazijas pee portugatu ihpashumu robehscham naw nehada isshchirshanas sawa notluse, buhri paschi atlahpuschees. Kahdi 1500 pahrgahjuschi pahrboschu un nolikuschi eereetschus, ziti atlahpuschees pret seemeteem. Katra sina angli sawas zerbās us kara beigam atkal peekrahpuschees. Buhri tagad sawus atlikuschos kara pulkus puljejet pee Witeburgas, kahdas 200 werstes pret seemeteem no Komatiportas. Turpu atlahpuschees wirswadons Dota (kas naw wis padewees, ka agrar angli ispauda), Steins un Schalts Burgers, turpu laikam dšesas ar De Wetts, kuresch angekem par leelam nepattischanam israhdijees wehl par dšihwu. Witeburgas aplahrtine toti kalnaina un grawaina, apauguse mescheem, ta ka tur laba aishstahwe-schanas. Apgabals tur jau stipri newefeligs, sewischi wafara, kura tagad tuwojas. Bet protams, ka schis apstahlis daudis fatigats angekem, nekā buhreem, kuri ar tureenes si-matu tatschu labi aprahuschu un sin, ka issturetees katra weela.



Lullao apturets. Kineeschi ischahwa us twaitoni peezas reifes. Weens machinists tifa eewainots. Anglu konjuls, kuzam par to tifa snots, pawehlejis twaitonam „Lunkiang“ apert Lullao lanali.

Washingtona, 29. (16.) septembri. (Reuters) Amerikani konjuls Schanghaja fino abrietu ministrijai, la Schengs esot winam usrahdijs lahdu no keisara un keisarenes atraitnes Taijuensua islahstu utasu, kura kineeschu ministreem isleits pahremetums, la tee pabalstijuschi leeldubrnecku lustibu.

Schanghaja, 30. (17.) septembri. Ifflubinats eefsch Taijuensu isdotais keisariistais utasa, kura teitis: Ironis nam waitnigs pee tagadeja stahwofka, tas drihsat jehlees no tam, la printschu un augstalec eerehndi weizinaja leeldubrnecku

lustibu, tapehji tee nododami fodam. Wispirms mineti pirmas rangas printschu Iščuantaishuens un Taogins, tee pasaude faivu rangi un amatus. Dtras rangas prinzijs Tuans saude to paschu un algas un tiks nodots pilsgalma teefai preefch stingras fobischanas. Tahlat tiks fobiti otras rangas herjogs Jaisans un zensuras pahrwaldes wizepresidents Junija, un leefekretara beedram un justizministrijas presidentam Iščan- tšhuao tiks dots brihdinajums. — Kinas keisars isfajija fawu gatawibu, fwinigi parahdit godu Kettelera lapam. Kei- sara pilsgalms dewa pawehli, bej kaweschanas sagatawot pili eefsch Sinausu, Schanfjas galwenas pilsehtas, lai turp jo drihs waretu pahrwadatees pilsgalms.

Tientšina, 30. (17.) septembri. Waldersee te at- brauja pehju pusdeenas. Wofkala uftahditi goda fargi no wišem fabeedroto kara pulleem; wofkala bija puschfota wabzu, kreewu un frantschu karogeem. Nzijs krita anglu un zitu fabeedroto karogu istruchšana. — Admiralu padome

eefsch Lulu noehmuse, la daschas nazijas rihtofees ween- topus ar kreewiju gahjeend us Schanghaitwanu. Warens us scho gahjeenu subtris weenu bataljonu. Runa, la wabji gatawojotees enemit Paotingfu. Iščungtschangš drihsjumi doma isbraukt us Pekingu.

Дозволено цензурою. — Рига, 19 сентября 1900 г.

Ispaschneets un isbewejs: Ernsts Plates.

Atbildigeer rebattori:

Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Salits.

Schim numuram eet libds kreewu-Amerikas gumijas manufakturas fabeedribas fludinajumu lapa par galofcham.

Angstu laimi!

Preedes Gewai un Milgrawu Andrejam la faderinajuscheemes. Lai mihlehtis un utizis? Jums nefab nepajuhd; Tad Juhju dshiwes jelini Duhš putem tojem laisiti.

04508 Wehle: J. O., J. P. Na drihwi praktisejofchs ahrstis emu apmetees Rigā, l. Rehninu eelā Nr. 11. 06109 Runas fund. no 9-12 pr. pusd. un no 1/4-5.

Dr. S. Wegner.

Dshiwju atfal pilsehta, Getru- des eelā Nr. 35. Peenemu no 9-11 un no 1/4-5.

Dr. Georg Reusner, jenaf Limbahjos. 6137

Poliklinika

ahdas un dshimma flimibās, Rigā, Schlahnu eelā Nr. 16, Gimneekus peenemu latru deenu no pulstis 12-3 pusdeņa. Sweht- deenās flimneekus nepeenem.

H. Simonsons, estahdi pahrwaldofchs ahrstis.

Ahrstis, plombeju un lectu mahskligus sobus. M 149

S. Bernsteins, dentists, Kalku eelā Nr. 27.

Sobu ahrstis

H. Gotliebs, Runas fundas no 9-12 un no 1/4-1/5 p. pusd. Kalku eelā 35, Kauf eelas stuhri. M 1161

Ahdas, dshimma un fannuma flimibās peenem latru deenu no pilst. 10-1 un no 5-1/2.

Dr. Emil Levy, 06594

leelā Rehninu eelā Nr. 9, 2 trepi.

Peenemu eefschjās, weneristās, fannuma un ahdas flimibās it- deenas no pilst. 10-1 deenā un no pilst. 5-1/2 wafarā. Seeiwetes no 1/5-6 wafarā. 5181

Dr. H. Levy, prakt. ahrstis, Rigā.

Peenemu flimneekus tagad rīkai Suworowa eelā Nr. 10, pretim Behrmāna dahrsam.

Dshiwofka maina. Tagad dshiwju leelā Smilshu eelā Nr. 8 un peenemu flimneekus 559

mahgas un farnu kaitēs no 9-12 pr. pusd. un no 3-6 waf.

Dakteris H. Brinkmans

M. Kaplana sobu ahrsteschanas kabinetis, Rigā, Elifabetes eelā Nr. 75, eepretim Behrmāna dahrsam.

peenem sobu flimneekus latru deenu no pulst. 9-12 un no 3-6.

Ahdas, weneristās, fannuma, rihles u. degna flimibās peenemu latru deenu no 12-2 un no 6-8 waf. Cewejojuschās flimibās par welfi.

Dr. Wilenkin, 1283 Suworowa eelā 6.

Azu ahrstis Dr. med. L. Klumenthal

dshiwju tagad Suworowa eelā Nr. 25, Dewas eelas stuhri. Peenemu azu flimneekus no pilst. 9-11 pr. pusd. un no 1/5-1/6 pehju pusd. Swehtdeenās tīfai no 10-11 pr. p. 5693

Rabiles muischas walde jaur scho dara sinamu, la 6. oktobri 1900. g. Rabiles muischā

gada turgus lopu flimibās labad 5183

netiks noturets.

Bahrtes

pagasta walde jaur scho usajizina us weetneeku jehdi 28. septembri 1900. g. pilst. 10 no rihla, personas, turām teefiba u- nemtees 5688

skolotaja palihga weetu weenā no Bahrtes pag. skolam. Schi amala landidatu fungi top luhgti nemt libds preefch usrahdi- chanas wifus us scho lectu sijnego- jofchs dokumentus.

Bahrte, 14. septembri 1900. g. Pag. wezafajs: J. Rufino. Strihweris: G. Grube.

Seemeru pagastam

(Mufnes tuwumā) wajadņigi diwi otree skolotaji, kalab landidatu fungi top luhgti e- raitees 30. septembri sch. g. pilst. 12 pusdeņa pee weetneeku pulka us nolihgšanu. Alga 150 rbf. par seenu.

Seemeros, 12. septembri 1900. g. Pag. wez.: J. Odis. Strihw.: A. Uhdris. 5569

Skolotajs

oltrais wajadņigo Sautas pagastam, Jauņielgamas apriti, preefch Deschu Holas. Kandidati teel usajizinati eerasiees 30. septembri sch. g. pilst. 12 deenā pee Sautas pagasta waldes deht nolihgšanas, lihdsnemot waja- dņigas apleejibas.

Sautā, 12. sept. 1900. g. Nr. 1987 Pag. wezafā w.: J. Tschibul. Strihweris: J. Millers. 5870

Pirmais skolotajs

wajadņigo Kuršichu pagasta sfola. Wehteschana notiks 9. oktobri i. g. pee weetneeku pulka pilst. 12 deenā, lihds kuram laifam landidati teel luhgti personigi peeteit'es.

Kuršichos, 13. septembri 1900. g. Par pag. wez.: Upeneef. Strihw.: Lajis. 5867

Otrs skolotajs

wajadņigo Salas pagastam, pee Jelabstātes. Landidateem japeeteizas 26. sept. sch. g. pee pag. weetneeku sapulzes deht salihgšanas.

Salas pag. namā, 5. sept. 1900. g. Pag. wezafajs: P. Galwinski. Strihweris: J. Lerā. 5770

Otrais skolotajs

wajadņigo Tiras pagasta sfola, Walfas apriti, sp. Amri-Msaneen- gypr. Alga par seenu 100-130 rbf. pee brihwa usura. Japeeteizas pee skolotaja A. Dshelstina. 5866

Strihweris

wajadņigs Lehdmānes pagasta waldei. Kandidati, kuri wehtetos scho weetu peenemt, top luhgti eerasiees 29. sept. sch. g. Lehdmāne pee weetneeku ja- pulzes us nolihgšanu. 6161/2

Lehdmāne, 19. sept. 1900. g. Pag. wezafajs: W. Dshifina.

Torgi.

Apafschā sijneta krona muischu isnomaschanas deht no 23. aprila 1901. g. tiks notureti galigi torgi bej pehtorgeem 12. oktobri 1900. g. Baltijas Domenu walde's telpās Rigā.

a) Kurfemes gubernā: Walfes un Pifsteres muischas us 24 gad. Salas un Taisini muischas us 20 gad., Jauņielgamas apr.; Leel- Bahdeles un Drafu m. us 18 gad. un Scharlotes muischa us 22 gad., Walfas apr.; Jauņ. Swirlautas, Peenawas, Plepja, Wilu un Kreijas muischas us 20 gad., Jechabmuischa un Kentschu muischas us 18 gad. un Emburgas muischa us 24 gad., Do- beles apr.; Wentawas muischa us 20 g., Tulumā apr.; Vihbagas muischa us 18 gad., Talsu apr.; Mendas un Jauņa muischa pee Stendas us 18 gad., Lurcinu un Rumbri muischas us 24 gad. un Duhru muischa us 20 gad., Kuldigas apr.; Walfaihu muischa us 22 gad., Aisputes aprinfi.

b) Widfemes gubernā: Ešhu muischa us 20 g., Jeshu apr.; Rujenes - Juratas pusmuischa Jauņa muischa un Rujenes Torne- jas pusmuischa Sihweša muischa us 24 g., Walmecas apr.; Jmjerwas muischa us 24 g., Werawas apr.; Serita, Wolla un dusmuischa Pa- rajma us 24 g., Bernawas apr.; Worofill, Wolstershof un pusmuischa Pirmafia us 24 g., Wlandes apr. Leel - Karmeles pagasta namā Arensburgas aprinda poltjijas walde noturēs turgus 13. oktobri 1900. g. us Jipeles un Paag muischam us 24 g., Arensburgas apr.

Tuwafas sinas par muischu ja- shahwu un nomas nojazijumeem dabujamas Baltijas Domenu walde Rigā, bet par Jipeles un Paag muischam Leel - Karmeles pagasta walde.

Pahrwaldn.: Anafs Weitscherffio. Darischanu webejs: 5872 3 M. Dobrowolstio.

Jauņas meitas, turas wehtas pamatigi eemahjitees damu manteli, kaschotu un staitu schuhšanu, war peeteitees Dstir- nauwu eelā Nr. 109, pee 06158/9

A. Birkmann.

Mahzefflis

wajadņigo K. Spures fotografistā dardniza, Jauņielgama (Pupripx- wraars). 06156

Walkā

pahrdos 24.-25. septembrim ar dshimgrunti. Peeprafams Rigā, Aleksandra eelā Nr. 174, df. 42. — Walkā Jauņa eelā Nr. 23, pee 06139

Siewart fga.

Mahja pahrdodama

Walfas aprinfi, Alfwita pagastā 8 werpes no jaunubuwajamā Walfas- Pławinu dhelstela. Sems, diawas un ganības, kopā parwifam 21 dalb. 3 grafch. labas. Ehtas wifas jaunās. Tuwafas sinas peeprafamas pee Alfwita Wifstoku mahjas gruntneefā A. Pafina sp. Mapiengypr. 5773

Puhzischu Sederta

(G. Eulenberga) appahdiba Rigā, Terbatas eelā Nr. 52, nupat la nahja klajā muihu eeweh- rojamato rakstneeku fofschu darbi: Adolfa Alunana Sobgala kalendara peelifams ar daubf bildem, 1895. un 1896. g. a 20 lap., 1897. g. a 15 lap. Kirutischu dshruawas. Stahfis ar bildem no Wensfu Edwarta 15 lap. Schidn meitina. Augusta Deg- lawa nowele ar wairaf bildem 15 lap. Kreetnas teewas. Saraffijis Subrabu Edichus ar wairaf bildem 20 lap.

Jelojums us mehnefi. Weh- leneo. Diwi stahfi 15 lap. Katrinās deht. Lanības oštā. Diwi stahfi 10 lap. Kuņu kaptains Bafis. Nowele ar wairaf bildem 15 lap. NB. Atfalpahrdewejeem augstā rabatos. 04512

Mufhu appahdiba dabujami Swehti stahfi if Deewa wahrdeem

iflasti no Augustia Doebrnera. Peektāis pahrlabotāis isdewums.

18 lofnes, 8°, ar 26 nobildeju- meem, la ari 2 peeliftumeem:

1) Kanaāna-fermes geograffiju ar Palestinas kahri. C 6082

2) Jhfi krištigās bairnizas stahfi. Walfā neeefecta 15 lap. eefem. Müllerera grahmatu drukatawa.

Manā

schmitu mahkflas mahzibā

ijgihsto damas ihfā laifā schuh- schanā un schmitu sijneschana, par pilnigam itrodereenem.

Galwoju par kreetnu mahzibu. Walfā par mahzibu 15 rbf.

M. Rosenberg, Rigā, leelā Kaleju eelā Nr. 5, 1 trepi.

Mahzeffles no laukeem peenem ari forteli ari un bej astura.

Louis Lewņ,

Rigā, Tehrbatas eelā Nr. 7, jamaajā „Lufiga“ weefnigas namā, peedahwā bagatigā iswehle:

setla un sudraba tabatas pulstiens, regulatorns, jelojumu pulstiens, mo- dinatājus, wifadu metalu pulstienus lehdas ar pe- derumeem, setla, sudraba un alfenaida prezēs u. t. t. par lehtām jenam.

Pulstiens reparaturas ihdara us galwofcham lehti u. apfinigi. Luhdu eewehrot firmu, celu un numuru. M3037

J. Lahzis, Rigā, tšhuguna leetuwe un afmenu faltuwe, Rihšesera eelā, Telefons Nr. 987. Spezialitates: Granita, marmora un tšhuguna frusti, monumenti, plates, kapu un dahru beufi, krehli, kapu lehdas u. t. t. Bagatiga iswehle. — Gihstis darbs. — Mehrenas ženā. I. noliftawa preefch tšhuguna prezem: Tehrbatas eelā 22, Telefons Nr. 986. II. noliftawa un afmenu faltuwe: Meera eelā Nr. 3.

Peena zentrifugas

Peenatimeezibas un drawneezibas peederums. Nad. Sada slawens wafallemefchu arkus. Dehnes mehstu sehmaschinas. „Piano“ un „Mac Kormick“ planmaschinas un sijnā grahdeljus. „Marschall & Sons“ un zitu fahritu letu- biles un kulmaschinas un wifus žitus lauffatimeezibas rihstis u. t. t.

agronoms J. Biffeneeks, Delgawā, Katoku eelā Nr. 46. Katalogus par latru maschinu peefchta us peeprafajumu par drihu.

Manā grahmatu pahrdotawā, („Dzenas Lapas“ eefpedijija) Stahpu eelā Nr. 13, dabujami:

Likumi par kara klaušibu,

1897. g. isdewumā, ar ištahdrojumeem atweeglinajumu peefschrišanas sinā. Pahrtulofjis koleģiju afefors A. Stirne. Walfā tagad 50 lap.

Ernsts Plates.

Karl A. Feila

mefaniska darbniza un metala leetuwe, Rigā, leelā Rehninu eelā Nr. 51. Rigā, Kaleju eelas stuhri.

Spezialitate: wifadi metala lehtumi, uguns dshchomā- tā teegelinajam, afmenu laufumeem, fugeeekem, tā ari derigas latru mahjas ihpaschekam. Wifinu lehari, smehefamee krahni, wentili un wifadi islahojumi pee twaifā maschinam.

Zanteefdeem apfiniga apfalpošana un mehrenas ženās.

Pee Wezā Behrsa, Rigā

Nr. 3. Suworowa eelā Nr. 3, fanehmu un peedahwoju par mehrem ženu teelumā un majum- wifadas fortes

tšhabas,

wilnu, buhwapfalumus, težitus, tā ari

ahdas, firgu lectas, sirenge, lotus, sriktus, dšefi, naglas, lehdas, lemeschus, sahans, fatilus, wahgu smehtri, deguti, trahnu un žitas šaimu. lectas.

K. Swihgsne, Rigā.

Nr. 3. Suworowa eelā Nr. 3.

50,000.

Čmu eerišofjis Romanowa eelā Nr. 17, Rigā, higienistā papirofu tšhaušichu (hifu) fahrika un eeteizu seen. publikai tšhaušichas ar wahdu „Puschku“ un „Widfeme“, turas par- galawotas no ihfa frantschu papira, las ismehtis un asihstis par- teigamu no Rigas Politehnikas laboratorijas. Bej lahdam rella- mam luhdu padewigi smehtetaju lungus, pahreezinātes par- manu tšhaušichu labumu tā tā pat wifu gahrdumu parahdšeh smehtetaju lungi dos mamām tšhaušicham pret žitām preefchrohi.

K 9818 Augstženibā

W. Petersohns.

Laba stiftu kulmaschina ar wifu gehpeli, weenu gadu leetota, no 3-4 firgu sjehta, lehti pahrdodama. Peep. Up. Cybopars, Tap- oens-Žuwanu Pawanu. 6128

J. Behrsina

ahdu weikale Afmenu eelā Nr. 18. Beedahwā wifadas ahdu prezēs, it ihpaschi pirmo forti, Dubowa, fahbaku stibos un galwas par mehremām jenam. K 277

bruku jostas,

ari tahdas, pret flapeschānu pahrdutē un ahru aiftahšana, pahrdod māja Rehninu eelā Nr. 9, 1 trepi. 06154-5

J. Meilaf.



# Pirmais muzikas instituts

Rigā.

Ar 1. oktobri šā g. atklā ceļavieses mācības wafari:

## a. Orķestra klasē

12 mēnešus no pulksten 1/2 8-9 watarā, kapelmestris C. Ambrozi šā wadībā.

b. Kambar-muzikas kopspehlē  
12 mēnešus no pulksten 8-1/2 watarā, apaišā šimēta wadībā.

## c. Kora dseedaršana

12 mēnešus no pulksten 1/2 9-1/2 watarā. b. un c. weetu špilidošā direktora Jozefa Meding šā wadībā.

Spehigi diletanti (dami un fungi), kuri pee weena jeb wairaf mineteem wafareem wehletos peedatitees war (pehž statutu § 19 un 21) tapt uņemti.

Peetiešchānās peenem un plāšchānās šinās pašneefi

**Emils Siegert,**  
direktors.

M 5846

## Praseet Aletto putrainus waj ari Mielēškā ausu miltus,

tandehš, ta labaku un garšchigaku ausu preparatu pawijam naw. Aletto putraini noberigi loti labi putrai, peena supam un dūļonam. Peena supas nelāstas ir daudž garšchānās un barošchānās tā rihša jupās un pee tam naw wajadchigā klāt list zūkuru. Wajsons, kurš nebuhtu deesgan spehzijs zaur Aletto putrainem manto spēhtu un garšchū. Mielēškā ausu milti wairiti peenā ar druhtu zūkuru klāt, ir spehziģatā bariba behtneem. Uhdēni wairitu ar waj bel plāšmen, ar waj bel zūkuru, garšchigāto ausu tūmu dabon ar Mielēškā ausu miltēem. Abas fortes pahrēd 2 1/2 mahž. pafinās waj ari wairigi no maiņa, leelato dabu Rīgās kolonial pretichu tirgotawās. C4487/8

## Pirms pahrleezinatees — tad pirkt!

M. RUTTAKAS Weberstr. 20 RIGA. ORIGINAL VICTORIA N° 3. M. RUTTAKAS Weberstr. 20 RIGA.



## M. Ruttakas, Rigā, Nr. 20, Wehwern cēlā Nr. 20.

## Original, Wiktorija šchujmaschinas

M 5819 ar 26 pahrlabojumeem.

Bei tam pahrlabotās „Singer“ schujmaschinas no Seidel u. Naumann, Dürkopp u. Co. un A. Knocha.

## Slawenās adamās machinas no Claes un Flenjē.

Reparaturas isdara lehti un labi.

## R. Semgala apteeku pretichu tirgotawa

Rigā, Terbatas cēlā Nr. 45, pašcha namā,

**J. C. Muschke,**  
Lampu fabrika, ar twaita dšineju, tranku un šikla pretichu noliktawa, Rigā, Terbatas cēlā 18. Fabrikas telefons 1011. Noliktawas telefons 1012. Smalj. kēškā tranki, Alfenida galda leet., Tehjmaschinas, Lampas un Lampu peederumi. Lampu reparaturas isdara lehti, ahtri un labi, pašcha darbnija.



## Atziju fabedriba

# agrāt Frister & Rossmann

leelakā schujmaschinu fabrika wišā pašaulē.

Sistemi:

Štantu fugišu, Rinku fugišu, Streitugišu, un Ser-maschinas.

Sewišchki labumi:

Weegla rihšchānā, Rūsa un ahtre darbiba, Eleganta ištata, Rūppigāto inštajuma.

Augšchēds, wišā labatās schujmaschinas. Rigā, par lehtakām jenam dabujamas weentigi pee



# Jensen & Albini,

leelā Smilchū cēlā Nr. 23.

Wišā sistemu schujama machinu un weelēpēdu reparaturas isdara pašchū melanistā darbnijā ahtri un lehti.

## Hotels

# „Metropole“

Teatra bulwari Nr. 12, pretim poližijas namam. Glištas ištabas un kabinetu preešč dinesam un weesibam. Garšchigi brokasta, puodeenas un watarianu ehtēni par mehrenam jenam. Pilnīga, baģatiga bufete jaunēchitotās pagraba telpās. Saldi un monopola šchabi. Alus no Waldschlöschena bruhscha, 5 lap. glāhje. Wihni no Jägera un beedr. firmas. Bilardu ištaba ar 2 frantschū bilardeem. K 5863 Lokals atwehts lihds pulksten 3 no rihša.

## M. P. Sudjin, abdu un firgletu tirgotawas,

Rigā, Terbatas cēlā Nr. 14 un 7. Telefons Nr. 885. Dibināts 1884. g. Telefons Nr. 885.

## Leelā iswehlē, wairumā un masumā:

wiśadas solu, bindsolu, paštanu un apawu ahdas, wiśa ahdas, firgletas, Dubowa juktes, šabaku forschuwas un šchētes, tā ari wiśas žitas ahdu prezes, wilna, furpneeku un seglineeku peederumi u. t. t. par loti peenemigam jenam. Sawa darbnija preešč apawu wiśadalu pagatawošchānas.

## Frig Muselkis, krahnu un mahlu pretichu fabrika,

Rigā, Brunenecku cēlā Nr. 75b, telefons Nr. 879, peedahwā lehti no krahjuma:

Wajolikas krahnis, jaunānos musturos un krahšā, tā ari leititās.

Bakus un bruhi glāstus I. fortes krahnu podinnis.

Sarkanus un šibētnis podinnis par sewišchki lehtām jenam.

Jaunbuhtu darbus tā ari reparaturas isdara ištalā laltā labi un apšini.

Frig Muselkis, podneeku meistars.

## Pirma Kreemijas ngunsapdrošchinas dšanas beedēša, dibinata 1827 Peterburgā.

Pilnigi eemāfats pamata kapitāls 4,000,000 rēb. Reserwes kapitāli . . . . . 3,000,000 rēb.

General-agents: R. John Hafferbergs, Rigā, Kungu cēlā Nr. 22.

Atziju fabedribas machinu fabrika  
**Excelsior, - Vaxholm,**  
Sweedrija.  
Rotaš separatorš  
**„Omega“**  
notrejmo 80 šopu peena weenā stundā. Weenāhriča konstrukcija. Bei schūwjeem.



Weegla gaita. Wasi utwešchānas išeļumti. Leela notrejmoschānās spēhja. Wasi swars. Genem maš telpu. Lehta maš. Separatori Extra A. un B. notrejmo 130 resp. 260 šopu weenā stundā. Weegla gaita; naw jaišlābo; šolba buhwe. Selta medalis Wastawā 1895. g., Sw. Peterburgā 1899. g.

Sweesta machinas, peena un frehsuma dšinatataji u. t. t.

General pilnwarneefi:

**Balkin & Co., Rigā,**  
agrāt Balkin & Krieg.  
Leelā Smilchū cēlā Nr. 1, pee birschas.

## L. Rosenthals,

Rigā, leelā Grehnecku cēlā 18, peedahwā uš galwošchānu

leelā iswehlē par lehtakām jenam pulkstenus, juwelus, M 1000

šelta un sudraba prezes, tā ari alfenida prezes

celšč- un ahtremsch fabrikata.

Pašcha ištalošchānas darbnija.



Wiśas Rīgās mahžibas apgabālā leetojamas

## Ikolas

grahmatas, freetu, latu, wahžu un frantschū walobās, gliščās, išturigos schūmos, — tapat wiśas stolas wajadšibam weemēhtotās rāštamas leetas, peedahwā K 5261

Rud. Blaumana

grahmatu un rāštamu leetu pahrlabotawā, Rigā, Terbatas cēlā 7,

uš Dširnawu cēlas šuhra, (jaunbuhtwētā namā).

## Medibas eerošchins!

Patallahdejamās sintes (Lan-fahera sistēmas), ween, diw un trihs šobru, bises, šoberta bises, rewolwers un patronas, no wiśadām sistēmām un wiśadeem kalibreem. Medibas pulwers, freetu un angļu patēstfrotis, wišina un papa hilses. Pistonogas, tā ari wiśadu munnigiju peedahwaju saweem tūndem baģatigā iswehlē par eepšchjami lehtām jenam uš leelato galwošchānu.

Šūhtu uš wiśam walšis pasta un dšeljēta šajjam.

Uš peepražijumu ženu rahditajus ištodu par wēlti.

## Emil Lorenzsonn

agrāt Julius Linde. Rigā, Kalku cēlā Nr. 36.

## R. Lorch & beedr.

Rigā, Kungu cēlā Nr. 22, pašcherega namā.

Singū cēlā Nr. 22, pašcherega namā.

Baltijas fabrikatu noliktawā dabujami M 5252

wiśadas sortes audekli,

linu un patulu dšijas par fabrikas jenam pee

**R. Lorch & beedr.**



## Cornets à Piston,

labatā austreešču, frantschū un wahžu fabrikata, ar pūmpjeem, šildbra un perinet wentileem, mišina, nišela un apšudaboti ar graweļeem ištgrejnojumeem par 10, 12, 16, 20, 30, 40, 50 rēb. un dahrgat.

mundstīnas, ištanas

## Kornetu

mašinatajus, fastes.

## Crompetes un alta ragus, tenora ragus,

jaunānos šajonos un olas weidā.

## Waldhornus,

labato darbu, par dahchādām jenam.

Baritona, welkamās u. wentilu basunes, alta, tenora u. bases basunes.

## Tubas un helifona bases.

Wiśadus peederumus preešč wiśeem šahēda pubschameem instrumenteem

peedahwā baģatigā iswehlē un uņnemas

apghadat wiśus instrumentus preešč orķestrem kahdus fabrikatus wehlaš

## J. Redlicha

angļu magasina, Rigā.

Muškas instrumentu špejal-nodaka.

Pašcha ištalošchānās darbnija preešč wiśadēem

muškas instrumenteem.

Ilustreti ženu rahditaji bei mašas. M 5855

## Reisara portmanejs!

weena gabala ištflāš tonu jeb jukš ahdas bei schuwam, ar ahtajamo nau-das mašu u. šupru

jaunšudaba ahtēstchjamo šempeli mašā ar peehju-šchānu tītāl-250 šap. (uš peehj-mašu 10 šap. dahrgati) eestaitot

šempeli ar ištwehlamo tektu, pude-liti šempeli krahnu un pinšeli, ir jau pahrdoti ap 3000 gabalu. Loti patihšami, tad weenumeht klāht šempeli ar adreš, žaur to war apštemplet wehštules, šumeris, šartēs u. t. t. Par lehtu mašu apghada-jams teecham tas labš, krahšchās, freetnis un praktišt. Uhdžu pašstēlejeet weenreij šajini no maniš.

No 326 šap. šahot (eest šahitichāna), peehju mašu pašchudrataiw preešč mašeem drūtas darbeem.

## J. Gawronski,

grawešchānas eestahde, Kuldiga, r. Golydzinēn, Kurlandšchōj rēb.

Wehtalais awots wiśadu peehschūtu un šempeli apghadašchānā. Uhdžu peestimeet manu adreš.

Štempelu mušuru paraugus ištahtu par wēlti. 1505

## J. Kronberga

M 9952 Rigā, Kungu un Maršalecku šuhri

Nr. 28. Nr. 28. Nr. 28.

Welošpedu ištatawošchānas, emalēschānas u. nišēschānas darbnija. Šlābojumi ahtri un lehti.

### Ed. Zehders, Rigā.

Semkopības mašīnu un lauksaimniecības rīkstu krājums,  
Karla eelā Nr. 11, pretim Lufuma-Zelgavas dzejietam,  
peedahva

#### Kulmašīnas,



ar rotu dženamas un labās, ar gehpēt dženamas rreesh 2, 4, 6, 8 un waitat firgeem ar turkhaht peedbeigeem gehpeleem, wifas mašīnas pehž jaunatās un labatās konstruktijas is wiflabatā materiala, wifū nš galwošjanu.

Tablā: wifadus arklus, sehklas aparatus, ezesklas seh- mašīnas, teena arobhelus, labības tibramas mašīnas, hehseju mašīnas, peena separatorus u. t. t.

#### Lokomobiles un twaika kulmašīnas.

jaunatās konstruktijas,  
no angļu fabrikas Rich. Garret u. Sons, no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 firgu spehseem.

Behstufu adrese: **Ed. Zehder Rigā.**

## Aksel Vosbeina

Danijas moderniezības instrukcijas veikals,  
Rigā, Behweru eelā Nr. 1,  
Marštalu eelās stuhri.

Telegramu adrese: **Vosbein — Rigā.**  
Telefons Nr. 628.

**Išlabo wifadu sistemu peena zentrifugas (separatorus), kā arī isdara wifadus nš moder- neezību atteezofchos atflehdšneeku un kaleju darbus, pascha islabošanas darbnijā.**

Krahhjumā wifadu sistemu peena zentrifugas.




Telefons Nr. 609.

### !!! Medfirdets gadījums !!!



Waiwa telta gredzeni 56. pirms angļu satona, ar isseem atmeņem „Double”, kā: So fira, rubina, smaragda, kristofina, ametista, almantina, rickha un Sibirijas topaha, itaifid futrafi

fingū wifū par titai 4 rbl. 50 kop. damu " " 4 rbl. — kop.

Tabhi pošhi 56. prowses awstari ar patentetu atflehdšimu wifū par titai 4 rbl. 75 kop. isfahja pret 1 rbl. eemafas eesuhitšanas. Gredzena mehrs japeleel ar papirū. Adrese: **Wapmana, Henkara N 12-e, N. Belonowkomy, fahpaka sozor. markai.**

Premija: Tam, kas isfahja 3 gabalus us reifi isfahja par wifū telta behrna aufferus. 0078

## J. Tresselta

klaweeru fabrika Rigā,  
leelā Smilšchu eelā Nr. 22 24,  
peedahva no sawa bagatiga krahhjuma

### klaweeres (flihgekus) un pianinos

pehž jaunatās sistemas par fabrikas zenam.

Pianinos sahtot no 380 rbl. K 5570

Behchniigi maffaschanas noteikumi.

Telefons Nr. 609.



### Zelgawā Mahzu Amatn. bdr.

Munana teatra personals.

Swehtdeen, 24. septembri:  
**Zauns! Pirmo reifi! Zaun- Wilni.**

Drama 5 zehl. is juhrneetu dšiwes no W. Wahrsenja.

Phy beigtas isfahdes:  
**Wefigs wafars ar deju.**

Brihwa eesja wifseem teatra ap- melletajem.

Munana teatra orkestru sawa pilnā saftahwā.

Swehtdee, 1. oktobri.  
**Waujas swehtkus swinot:**  
**Galn - Rahras** idfes opereta dšeedatajas is Rigas welenreifea weefošchanās.

**Wans Adolfs!**

Eelā dšeedaschanas luga 5 zehl. la'w. no Ejenbergu Zahna, mušha no N. Dala.

**Paplaschinats orkestrs.**

Tuhlt pehž isfahdes:  
**Waujas swehtku balle** ar brihwa eesju wifseem teatro apmelletajem.

**Jenas parafas.** Saht. 7 mat. **Wiletes eepreešch dabonamas turpmat we enigi N. Geman** drufatamā, Karolu eelā Nr. 32. N. D. Dauma lga wairs nē.

5755 **Direkha.**

Swehtdeen, 22. oktobri is dahlje wehleschanos pehdeho reifi **Welas mafgataja** (Werb. Hauptmana, Der Sieberwels). Sabhshwes aina 4 zehl., is mahju walodas tult. Adolfs Mllmans.

### Rigā, Kauf-eelā 10

## Speziala musikas instrumentu magalina

wiflabatās kwalitates:

<b>Wijoles</b> à 1 1/2, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 75, 100 r. un dahragi.	<b>Kornetes</b> à 12, 15, 18, 22, 25, 30, 40, 50, 60, 75, 90, 100 un 150 rbl.
<b>Wijolu bogeni</b> à 35, 50 fap. 1, 1 1/2, 2, 3, 5, 10, 15, 20, 30 rbl. un dahragi.	<b>Klaretetes</b> à 6, 10, 15, 20, 25, 35, 45, 60, 75 un 90 rbl.

Išlās romeešhu waljetas flihgas ar us galw. staidru trowites stanu.

Wifū ziti musikas instrumenti un peederumi leelā iswehšē.

## D. Makowsky,

M 5856 Rigā, Kauf-eelā 10.

### Jul. Heine, Zimmermann weetu.

Leipzigā, Sm. Peterburgā, Maftawā un Londonā.

Rigā, Kauf-eelā 10.

Mupat tifa gatawa un dabujama manā drufatawā, burtu leetuwe un foto- kimigrafija Rigā, pee Petera bafnijas un manā grahhmatu pahrdotawā, („Deenas Lapas” ekspedizija), Stabru eelā Nr. 13, tā arī wifās žitās grahhmatu pahrdotawās:

## Widšemes wežā un jaunā Laika grahhmata 1901. g.

Saturš: 1) Rabhitajs, žit gadu pagahjušchi no eewehrojameem atgad- jumeem. 2) Kalendarijs. 3) Par tšetrām gadšahrtam. 4) Par saules un meh- neš aptumsfošchanu 1901. g. 5) Kreeru Keisaristais nams. 6) Pareistizigo talendarš. 7) Korespondenziju peenemšchana un isfubtitšchana Rigas gubernas pasta tantori. 8) Latše par pasta fubtijumeem. 9) Pasta fubtijumi ar pehhmaksu. 10) Subtijumi, par tureem sahehseem jamafā. 11) Naučas pahrmeschana pa pastu un telegrafu. 12) Naučas, wehrtspazinu un korespondenžes isdošchana. 13) Par pazinu ar un beš wehrtības mahjā peefubtitšchana. 14) Pasta krahhfates. 15) Stempelmarfs. 16) Telegrafa mafs. 17) Schidhu wehstki. 18) Loku grahhnības un putnu pefeschanas talendarš. 19) Tirgi Widšemē. 20) Nebetas tirgi Widšemē. 21) Widšemes linu tirgi. 22) Kuršemes linu tirgi. 23) Tirgi Kuršemē un Leišos. 24) Weerteefnešhu kameras Rigā. 25) Weerteefnešhu kameras Rigas - Walmearas aprinti. 26) Semneetu Wirsteesas preefšneeki. 27) Wina teefnešs. 28) Stahšis ar bildem. 29) Kruštewhs Atois. Humorefka ar bildem. 29) Finšena dšeedaschanas metode ar gahnu. 30) Bilweki us žitām swaigšnem. 31) Teesu satwersnēs reformas projektš. 32) Par mutes un nagu fehrgu. No J. Wagnera. 33) Derigi padomi. a. Libšselis pret mušcham un dundureem. b. Pawafara naktšsalnas. c. Libšselis pret lodem. 34) Anekdotes. a. Skopulis. b. Seewa. c. Neapmeerinama atraitne. d. Schauwigijs nošegums. 35) Rabhitajs par firmam, turu fludinajumi atrodas šcha gada Laika grahhmatā. Sludinajumi.

Mafsā: neeseeta 100 eksemplari 5 rbl., eeseeta 10 fap. eksemplars.

## Ernsts Plates.

### Siguldā-Centrs.

Swehtdeen, 24. septembri 1900. g.  
Rigas atteeru weefošchanās.

Izrahdis:  
**Beliala meita.**

Sahtums plst. 6 mat.  
Eesjas mafs 1. w. rbl. II. w. 75 fap., III. w. 50 fap., IV. w. 25 fap.  
Behstufu.

**Deja.**

Eesjas mafs fungeem 30 fap. damam 25 fap.  
4516.7 **Direkha.**

### Slawenā wescha

Saksijas un Rumanijas karaju galma ap- gahdneeku

## Mey & Edlich,

Leipzig-Plagwitzā,

ir glihtakā, praktiskakā, lehtakā un naw no smal- kakās audeklu weschas issehširama. Kareiweem, eejotajeem, jannekjeem u. t. t. ir wipa teescham nepezeeschama. Par nodauds kapeikam gabalā dabujama Rigā pee: brah,leem A. & J. Alschwang, S. A. Blechmann & dehleem, Richard Chomse, W. Goldstein, J. D. Huttner, M. Kron, Ludwig Lurle, J. J. Ossipow, N. A. Putilow, E. Schuppe, L. Thal, N. Wagner, L. N. Woronzow, M. Walfsohn & dehla, Walfsohn & Co.; Limbaschos pee: brah,leem Specht; Zehsis pee E. Heintze un ikkatrā zaur plakateem issludinātā weetā Us katra weschas gabala atrodas tirsneezības sihme kā arī firma

## Mey & Edlich, Leipzig.

No paka,ltais(jumeem, kahdi ar Hhdsigām eti,ketem un lihdsi- geem cepkajumeem, pa leelakai daļai ar lihdsigeem fasonā nosan- kumeem top peesolita, wajaga sargateem un usazinu pee pirschel- nas peprasit it sewischki ihsto weschu no Mey & Edlich'a.

### Palihgs drehbneekjeem

praktiskā sagreeschanas mahšlā.  
Pashmahzibat 1. dala.

Grahhmatā ir glihtis isfahdatas figurās un silhmejumi, no eewehrojameem drehbneekjeem ta eeteika, ta sistema ir weegla un pehž tās isfahdatas drehbes peguloschas.

Mafsā 8 rubli.

Dabujama wifās labatās grahhmatu bobēs.

Rigā: J. A. Freya grahh. pahrdot. leelā Behnium eelā Nr. 28, lapat Behrsina un Brigadera grahhmatu pahrdotawās.

Zelgawā: pee isdeweja N. Wrešhinsti.

Prospektus par praktisku sagreeschanas mahšli un grahhmatas saturu par welfi.

Atfahpahrdewejeem rabats.




Slawenato fabritu un jaunato konstruktijas schu mo mašīnu, adomo mašīnu un

### welohpedu

leelafais krahhjums.

Džitoppa „Diana”, HamLern, Opel u. Velocitas brauzamo ritenu pahrdotawās weeta.

**W. Ruth's Rigā,**  
Nr. 25, Kungu eelā Nr. 25,  
mechanifla darbnija mehšīnu un welohpedu itakoflonat. M 1480



## J. Kasparija

apteeku preefshu tirgotawa, Rigā,  
Nr. 153. Aleksandra eelā Nr. 153,

eteiz par lehtām zenam wifas apteeku un mahderu preeš, par Amerijas, wifmas un elias krahhas, seepju fahli, opali, labatā drehhju tibrischanas lihšseli un wifadus saimneezības peederumam. K 263

### Rigas Rišchotaju beedriba.

Streeschanās deenas:

Beetu zenas:  
Beeta loschās rbl. 1.50  
Tribina . . . . . 1.10  
Sehdū weeta . . . . . .50  
Stahwmeeta . . . . . .20

6. d. zeturtdeena, 21. sept.,  
godalgu summa 1700 rbl.

7. d. swehtdeena 24. sept.,  
godalgu summa 2075 rbl.

Streeschanās sahtums plst. 2 pehž pnsd.

